English to Filipino / Filipino to English Dictionary

Accusation:
(1) n. a change of some offence: Paratang. Bintang (also suspicion). The accusation against her is that she lied to her teacher: Ang paratang sa kanya ay nagsinungaling siya sa kanyang maestro.
(2) an accusing: Pagparatang, pagbintang.

Accuse:
(1) v. to charge with some offence: Magpratang, paratangan. She was accused of being a liar; Siya’y piratangan sinungaling.
(2) to charge in court; Magsakdal isakdal, ipagsakdal. Maghabla, ihabla, ipaghabla. He accused me (Brought action agaist me): Isinakdal (Inihabla) niya ako. Syn. Magsumbong, isumbong, (esp. common in conversation “to tell on someone”).
(3) to falsely accuse: Magparatang (Paratangan) nang hindi marapat. Magbintang, pagbintangan (also means to suspect). John was falsely accused: Pinaratangan si Juan nang hindi marapat. The soldier was falsely accused of treachery: Ang kawal ay pinagbintangan ng pagtaksil.

Accustom: v. to become or make familiar with by custom: mamihasa, pamihasahin, pamihasnin. Mahirati, hiratihin. Masanay, sanayin. Accustom yourself to good works: Pamihasahin (Hiratihin, Sanayin) mo ang iyong sarili sa mabubuting gawain. Accustom yourself to hardships: Pamihasahin (Hiratihin, Sanayin) mo ang iyong sarili sa (mga) hirap.

Accustomed:
(1) adj. usual; ordinary: Kinagawian. Kinaugalian. Kinapamihasnan. Kinahiratihan. That is his accustomed place (seat) in the church: Iyan ang kanyang kinapamihasnang (kinahiratihang) lugar (upuan) sa simbahan.
(2) accustomed to means (a) used to: Bihasa, bihasa. Sanay. Jirati. Bantad. He is accustomed to rising early” Bihasa (Sanay, Hirati, Bantad) na siya sa pagbangon nang maaga. (b) in the habit of: Kinagawian, nakagawian (pt.). He is accustomed to telling lies: Kinagawian na niya ang magsinungaling.

Ache:
(1) n. a continuous pain: Pangingirot. Pananakit. Panghahapdi. Kirot. Sakit. Hapdi. Stomachache” Sakit ng tiyan. Toothache: sakit ng ngipin.
(2) mental or moral suffering as dejection; grief: Pighat.Dalamhati . The ache in her heart was intense: Matindi and kanyang pighati. (dalamhati).
(3) v. to pain: Sumakit, kumirot (more intense). My head is aching: Sumasakit ang aking ulo.
(4) to suffer moral pain: Magdamdam, damdamin. Her heart was aching with grief: Nagdaramdam siya sa laki ng dalamhati (pighati, hapis, lumbay).

Achieve:
(1) v. to carry out; to finish: Makagawa. Makatapos, You should know that you cannot achieve much in this world without effort: Dapat mong maalaman na hindi ka makatatapos (makagagawa) ng marami sa mundong ito kung walang pagsisikap.
(2) to win esp. through effort” Magtamo, tamuhin, magkamit, kamtan. He achieved fame in medicine: Nagtamo (Nagkamit) siya ng katanyagan sa medisina. Syn. Sumikat (coll.). He achieved a reputation in baseball: Sumikat siya sa beisbol.

Achievement: n. an accomplishment esp. one out of the ordinary: Pambihira o kahanga-hangang bagay (gawa o tagumpay). Gawa o ang nagawa (coll.). That was quite an achievement: Kahanga-hangang tagumpay iyon.

Acid:
(1) n. Asido (Sp.). Asim Acid in the stomach: asido (Asim sa sikmura.
(2) adj. sour: Maasim. A lemon has an acid taste: Maasim and limon. Maasim and lasa ng limon.

Acidity: n. State of being sour or acid: Kaasiman, pangangasim. The acidity of the stomach: Ang pangangasim ng sikmura.

Acknowledge:
(1) v. to recognize the authority of: Kumilala, kilalanin. Tumanggap, tanggapin. He acknowledges the sovereignty of the king: Kinikilala niya and katas-taasang kapangyarihan ng hari.
(2) confess; accept as true: Tumanggap, tanggapin. Umaimin, Aminin. He acknowledges his mistakes: Inin (Tinatanggap niya and kanyang mga pagkakamali.
(3) to offer one’s thanks: Magpasalamat, pasalamatan. I acknowledge the gift; Pinapasalamatan ko ang regalo.
(4) to be grateful for: Kumikilala ng utang-na-loob; kilalaning utang-na-loob. He knows how to acknowledge a favor: marunong siyang kumilala ng utang-na-loob sa pabor na tinanggap niya.
(5) to make known the receipt of something: Magbigay-alam sa (ng) pagkatanggap, ipagbigay-alam and agkatanggap. He acknowledged the receipt of my letter: Ipinagbigay – alam niya sa akin and pagkanggaap sa aking sulat.

(6) to answer: Sumagot, sagutin. He acknowledge my letter; Sinagot niya and aking sulat.

Acknowledgement: n. Pagkilala. Pagtanggap. PAg-amin. Pagpapasalamat. Pagkilala ng utang-na-loob. Pagbibigay-Alam sa pagkakatanggap. Pagsagot. (All accdg. to meaning of “Acknowledge” above.).

Acme: n. the highest poit: Rurok, karurukan. Tugatog. The acme of happiness: Ang rurok (tugatog) ng kaligayahan. When he became President, he reached the acme of success: nang siya’y maging Pangulo ay narrating niya and rurok ng (tugatog) ng tagumpay.

Acolyte: n. an assistant to a priest esp. during mass: Munisilyo (Sp. “monacillo”). Sakristan (Sp., loose trans.).

Acoustics: n. different factors which affect sound in a room, church, etc., Akustika (Sp.) Akustiks (eng.).

Acquaint:
(1) v. to inform about: Magpabatid, mabatid, ipabatid, ipaalam, malan. Accountant her with the tipic: Ipabatid (Ipaalam) mo sa kanya ang paksa. Is he wacquainted with the contents of the book?: Nababatid (Nalalaman) ba niya ang nilalaman aklat? Batid ba niya laman ng aklat.
(2) to have knowledge of a person: Makilala, kilalanin. I am not acquainted with Peter: hindi ko nakikilala si Pedro.
(3) to make a person familiar with something or someone: Bihasahin, Sanayin, Hiratihin. Acquaint him with the new system: Bihasahin (Sanayin, hiratihin) mo siya sa bagong pamamaraan.

Acquaintance:
(1) n. a person with whom one is acquainted: kakilala. He is an acquaintance of mine: Siya’y isa kong kakilala.
(2) a knowledge of things: Pagkaalam, kaalaman. Pagkabatid, kabatiran. Pagkaalam. He has some acquaintance with the working of this machine: May kaunti siyang kaalaman, (pagkaalam, kabatiran) tungkol sa pagpapalakad ng makinang ito.
(3) knowledge of a person: Pagkakilala.
(4) a mutual knowledge of each other: Pagkikilala.

Acquiesce:
(1) v. to consent; agree: Pumayag, payagan, Sumang-ayon, sang-ayunan. Pahinukod. He acquiesced in our decision: Pumayag (Sumang-ayon, Napahinuhod) siya sa aming pasiya.
(2) to accept without making objections; agree or submit quietly: Hindi tumutol. Magwalang-imik. They acquiesced in our decision: Hindi tumutol (Nagwal-imik) sila sa aming pasiya.

Acquiescence: n. consent (esp. a tacit one): Pagpayag, pagsang-ayon, Pagpapahinuhod. Hindi pagtutol. Pagwawalang – imik.

Acquire:
(1) v. to obtain something (as one’s own): Magtamo, matamo, tamuhin. Magkamit, makamtan, kamtan. Pray in order to acquire grace: Magdasal ka upang magtamo (magkamit) ng biyaya (grasya).
(2) to gain by inheritance: Magmana, manahin, mamana: They acquired (inherited) that big house: Namana (Minana) nila and malaking bahay na iyon.

Acquisition: n. the act of acquiring: Pagtatamo, pagkatamo (past). Pagkakamit, pagkakamit (past). His acquisition of the land was a great help to them: Ang pagkatamo (pagkakamit) niya sa lupa ay malaking tulong sa kanil

Acquit:
(1) v. to declare free from fault: Magpawal – sala, pawalang-sala. The accused was acquitted: Ang nasasakdal ay pinawalang-sala. It was Judge Reyes who acquitted him: Si Hukom Reyes and nagpawal-sala sa kanya.
(2) to acquit oneself; to act in a certain manner or to carry out one’s part: Kumilos, Gumanap, ganapin. The players acquitted themselves well in the contest: Ang mga manlalaro ay kumilos (gumanap) nang mahusay sa paligsahan.

Acrid:
(1) adj. sharp and bitter in taste: Maaskad, Orange peel is acrid: Maaskad and balat ng dalanghita.
(2) acrid in taste, as of unripe fruit but not ordinarily for oranges: Mapakla, Makahat.

Acrimonious: adj. bitter in speech or manner: Masakit, matulis, Matalas, (All for language) Suplado (for action).

Acrobat: n. one who performs on a tight rope, a trapeze, etc,.: Sirkero-a (derived from Sp. “circo” for “circus”).

Across:

(1) prep. on the other side of: Sa kabila. Sa ibayo, Sa kabilang ibayo o panig. I saw her across the river: Nakita ko siya sa kabilang ibayo (sa kabila, sa ibayo) ng ilog.
(2) adv. from one side to the other: Sa ibayo (to the opposite side). We’ll row the boat across: Igagaod naming and bangka sa ibayo.

Act:
(1) n. an action: Gawa. Forgiving our enemies is a good act: Ang pagpapatawad sa ating mga kaaway ay mabuting gawa.
(2) doing or carrying out: Akto (sp.). Paggawa, pagsasagawa. He was caught in the act: Nahuli siya sa akto.
(3) the act of a play or drama: Yugto. The first act of the play is unteresting: An gunang yugto ng drama ay walang kuwenta.
(4) law, decree: Batas. Acts of Congress. Mga batas ng Kongreso.
(5) v. to do: Kumilos. Act at once: Kumilos ka agad.
(6) to play the part of: Gumanap (ng papel), ganapin (ang papel). He will act the part of a king: Siya ang gaganap ng papel ng hari.
(7) to behave: Kumilos, Umanyo, mag-anyo. He acts like a child: Parang bata siya kung kumilos, umanyo, mag – anyo. He acts like a child: Parang bata siya kung kumilos (umanyo)
(8) to take effect on: Magkabisa. Tumalab, Umepekto. The medicine acted (took effect) on the patient: Tumalab (nagkabisa) Umepekto) ang gamot sa may sakit. Her good example acted on her companions: Ang kanyang magandang halimbawa ay nagkabisa sa kanyang mga kasamahan.
(9) to conduct one’s self: Mag-asal, umasal, Don’t act like a fool: Huwag kang mag-asal-loko (mag-asal-luku-luko) to act like beast: mag-asal-hayop. Note: sometimes ideas is expressed by the prefix “Magsa,” e.g.: Act like an American” Magsa-Amerikano.
(10) to act clumsy or awkwardly: Ngumapa-mapa. Kumapa-kapa.
(11) to act with doubt: mag-atubili, mag-atubili. Magbantulot. We act with doubt when we are not sure of success: Tayo’y mag-aatubili pag hindi tayo tiyak sa tagumpay.

Acting:
(1) adj. perform the duties of another temporarily: Pansamantala. Gumanap. The acting president of the society: Ang pansamantalang (gumaganap na) pangulo ng kapisanan.
(2) performing in a play: Pagganap, pagkakaganap.

Action:
(1) n. doing; acting: Pagkilos, Gawa. The action of the policeman saved the children from drowning: Ang pagkilos ng pulis ay nakapagligtas sa mga bata sa pagkalunod.
(2) conduct: Kilos, Asal, His actions are unbecoming: Magsagawa (improper) and kanyang kilos (asal). Hindi nababagay (not appropriate) and kanyang kilos.
(3) a lawsuit: Sakdal. Usapin. Habla (Sp. for “talk, conversation”).
(4) a battle: labanan. Paghahamok.

Active:
(1) adj. quick: maliksi. The child is very active: Napakaliksi ng bata.
(2) alive: Buhay. An active volcano: Isang buhay na bulkan.
(3) industrious; deligent: Masugid, masugid. Masipag, Masigasig. He is an active member of the society: Siya;y masigasig (masipag) na kaanib ng kapisanan. Siya’y isang masigasig na kasapi sa kapisanan.
(4) lively: Masigla
(5) showing the subject of a verb as acting: tahas, tahasan. Active voice: Tinig na tahasan.

Activity
(1) n. act or actions: Kilos.
(2) liveliness: Kasiglahan.
(3) quickness: Kaliksihan.
(4) something to be done: Gawain. The activities of the members of the society: Ang mga gawain ng mga kaanib ng kapisanan.

Actor, actress:
(1) n. one who performs on the stage of in movies: Artista (Sp.). Artistang lalaki (actor). Artistang babae (actress). Bituin sa puting – tabing. Bituin sa pinalakang-tabing. Aktor (Eng.). Ang gumagan (ng papel).
(2) performers (usually in side shows or street shows): Ang mga las (magsisiganap). Not use of future tense of verbs, but past and present may be used accdg. to context. The actors (performers) arrived yesterday: Dumating kahapon and mga lalabas (magsisiganap).

Actual: adj. real: Tunay. Talaga. Totoo. An actual happening: Isang tunay na (talagang totoong) pangyayari. What is the actual cost of the ring?: Magkano ang tunay na (talagang, totoong) halaga ng singsing?

Actually: adv. really: Tunay. Talaga. Totoo. What actually happened?: Ano and talagang (tunay na, totoong) nanyari?

Actuate: v. to incite or motivate to action: Gumanyak, magganyak, makaganyak, ganyakin. Her love of God actuated her in helping others: Ang pagmamahal niya sa Diyos and nakaganyak sa kanya sa pagtulong sa iba.

Acumen:
(1) n. quickness in comprehending: Talisik. Bilis sa pag-unawa.
(2) keenness of intellect: katalasan ng isip.

Acute:
(1) adj. severe; intense: Matindi. Acute pain: Matining sakit (kirot).
(2) keen: Matalas. Acute hearing: matalas n pandinig. An acute mind: Matalas na isip (pag-iisip).
(3) in medicine, coming to a crisis quickly; serious: Malala. Malubha. Tahamak. Hinog na. An acute illness: Malubhang sakit. An acute appendicitis: Hinog na apendisitis (Literally: “ripe”).
(4) in accentuation of words: Pahilis (for accent mark). Mabilis (for stress). An acute accent: Tuldik na pahilis (mabilis). Diing mabilis.

Adage: n. saying: Kawikaan. Kasabihan. That adage is very popular: Ang kawika (kasabihang) iyon and alam na alam ng marami. Palasak na palasak ang kawikaang (kasabihang) iyon.

Adamant: adj. hard; inyielding: Matatag. Wal-tigatig. Matibay. He was adamant in his decision: Matatag siya sa kanyang pasiya.

Adam’s Apple: the projection in the front of the throat, esp. of men: Lalagukan. Tatagukan. Gulung-gulungan. His Adam’s Apple is quite big: May kalakihan ang kanyang lalagukan (Tatagukan, gulung-gulungan).

Adapt:
(1) v. to make something suitable for another use: Gawin. The barn can esily adapted for use as a garage: Ang kamalig ay madaling gawing garahe.
(2) to adjust: bumababagay, maibagay, ibagay. He easily adapted himself to the new climate: Madali niyang naibagay and kany, katawan sa bagong klima.
(3) to conform one’s self to: Umagpang, iagpang. Umangkop, iangkop. Bumgay, makibagay, ibagay. We must adapt ourselves to the new ways (revised policies) of our new president: Dapat nating iagpang (iangkop) and ating sarili sa bagong pamamalakad n gating pangulo.

Adaptable: adj. easily modified or fitted (to other uses): madaling iangkop. Madaling iagpang. Madaling ibagay.. This machine I adaptable to different uses: And makinang ito ay madaling iangkop (madaling iagpang, madaling ibagay) sa iba’t ibang uri ng gamit.

Adaptation:
(1) n. the act of adapting: Pagbagay, pagbabagay, Pag-angkop, pag-aangkop.
(2) being adapted: Pagkapagbagay. Pagkapag-angkop.

Add:
(1) v. to join (together): Magsama, isama, pagsamahin. Tom soon learned that when you add 2 and 2 you have 4: Madaling naunawaan ni Tomas na kapag iyong pinagsama ang dalawa at dalawa ay mayroon kanga pat. Add this to you collection: Isama mo ito sa iyong koleksiyon.
(2) to add to means (a) to put with: Maglagay lagyan, ilagay. She added sugar to her tea: Nilgyan niya ng asukal ang kanyang tsa. (b) to mix: Maglahok, lahukan, ilahok. (c) to increase: Magdagdag, makaragdag, idagdag, dagdagan. Good children add to the happiness of their parents: Ang mababait na anak ay nakararagdag sa kaligayahan ng kanilang mga magulang.
(3) to say something more: Idugtong. And he added: At idinugtong niya.

Addict: n. one who addicted: Use adj. “Pusakal” with appropriate noun, e.g.: He is a gambling (wine) addict: Siya’y pusakal na ugarol (maglalasing).

Addicted: adj. having a strong habit; being a slave to: Gumon, gumung-gumon, nagugumon. He is addicted to gambling. Gumung-gumon siya sa pagsusugal. Syn. May-sugapa (having an addiction). He is addicted to drinking wine: May sugapa siya sa pag-inom ng alak. Syn. “Pusakal” with the noun but not with the verbal noun: Addicted to gambling: Pusakal na sugarol (a confirmed gambler). We do not say: Pusakay sa pagsusugal.

Addiction: n. a very strong habit: Pagkagumon. Sugapa (for alcohol). He has an addiction to wine. May sugapa

(pagkagumon) siya sa pag-inom ng alak.

Addition:
(1) n. that which is added: Dagdag. And idinagdag. Dugtong. Ang idinugtong. Hugpong. Ang inihugpong. The addition to the house is a large one: malaki and dutong ng bahay.
(2) the act of adding orjoining: Pagdaragdag. Pagsasama. The addition of two and two makes four: Ang pagsasama ng dalawa at dalawa ay nagiging apat. Ang pagsaradag ng dalawa sa dalawa ay nagiging apat.
(3) in adition to; besides: Bukod sa. Tangi sa. In addition to her indutriousness: Bukod sa kanyang ksipagan. In addition to faith and good works are also necessary: Bukod sa pananampalataya ay kailangan din and mga mabuting (banal na) gawain.

Additional: adj. extra: Karagdagan, dagdag. I need additional help an this dictionary: Nangangailangan ako ng karagdagang tulong sa (paggawa ng) diksyunaryong ito.

Address:
(1) n. a speech: Talumpati. Diskurso (Sp.). Write and address for me: Igawa mo ako ng isang talumpati (diskurso).
(2) the place where one lives: Tirahan, tinitirahan. Direksiyon (sp.) I don’t know his address: Hindi ko alam ang kany tirahan (direksiyon).
(3) v. to give an address or speech: Magtalumpati. Magdiskurso, dumiskurso. Who will address the students?: Sino and magtatalumpati (didiskusrso) sa mga estudyante?
(4) to speak: magsalita pagsalitaan, (Generally this passive form means “to rebuke,: e.g.: Pinagsalitaan ko sdahil sa kany inasal sa iyo.
(5) to greet: Bumati, batiin. He addressed us courteously: Binati niya kami nang buong galang.
(6) to address with respect: Mamupo, pupuin (lit. to address with the title “sir”). Address him with respect: Mamupo ka sa kanya. Pupuin mo siya.
(7) to address a letter: Maglagay ng direksiyon sa liham, lagyan ng direksiyon ang liham. Address this letter to John: Lagyan mo ng direksiyon ni Juan and liham na ito.

Adduce: v. to give as a areason or proof Idahilan, dahilanin. Ikatwiran, katwiranin. Isangkalan, sangkalanin (fig.). Sickness was the reason adduced for his absence from work: Sakit and idinahilan (kinatwiran, sinangkalan) niya sa pagliban (pagliban) sa trabaho.

Adept:
(1) adj. skilled; expert: dalubhasa. Sanay. Experto, eksperto (Sp.). Anne is adept in music: Si Ana ay dalubhasa (esperto) sa musika.
(2) n. an expert: Esperto, eksperto (Sp.). Dalubhasa. Sanay.

Adequate: adj. quite sufficient: husto, husto (Sp. justo meaning “just”). Kasiya. Sapat. What he earns i adequate to support his family: Ang kanyangkinikita ay hustong (kasiyang) isustento sa kanyang pamilya. Her answer was adequate to deter me: nagging sapat and kany sagot upang ako’y mapigil.

Adhere:
(1) v. to stick to: Dumikit, manikit, dikitan. Kumapit, Kapitan. The bandage is adhering to the wound. Ang tapal (bendahe) ay dumidikit (kimn. (Only in the moral sense): Manindigan, panindigan. Manghawak, panghawakan. He adheres to his own opinion: Paninindigan niya and kanyang (sariling) kuro-kuro. To adhere to principles: Manghawak sa mga simulain.
(2) to belong to (in an attached manner): Umanib, aniban. You should adhere to the church of your forefathers: Dapat kayong umanib sa iglesya ng inyong mga ninuno.
(3) to unite in agreement: Umayon, ayunan. Sumang-ayon, sang-ayunan. Other nations adhered to the covenant: Ang ibang (mga) bansa ay umayon (sumang-ayon) sa kasunduan.

Adherent:
(1) n. a supporter; a follower: Tagapagtaguyod. Tagasunod. Kabig. That candidate has many adherents: Maraming tagasunod (kabig) and kandidatong iyon.
(2) adj. sticking to: nakadikit. Nakakapit.

Adhesive: adj. sticky, sticking easily: Malagkit. Madaling kumapit. Madaling dumikit.

Adieu, adios: interj. Good-bye: Paalam (na po). Adiyos o Adyos (po)

Adjacent: adj. near; contiguous: katabi. Kapalit. Karatig. Kanugnog. Kapiling. Their house is adjacent to ours: Ang kanilang bahay ay katabi (kalapit, karatig, kapiling, kanugnog) n gamin.

Adjective: n. a word which modfies a noun or pronoun: Pang-uri. The word “beautiful” is an adjective: Ang salitang “maganda” ay pang-uri.

Adjoin: adj. near, contiguous. Karatig. Kataba. Kapiling. Kanugnog. Kalapit. Our land is adjoining our cousin’s: An gaming lupa ay karatig (katabi) ng sa aming pinsan. The adjoining barrios: Ang magkakapiling na (magkanugnog na, magkakatabing) nayon.

Adjourn.
(1) v. to put off: Magpaliban ipagpaliba.
(2) to suspend: Itigil. Wakasan. Tapusin. The meeting was adjourned: Ang miting (pulong) ay itinigil (ipinagpaliban). Syn. Itindig (coll.).

Adjudge:
(1) v. to settle by law: Humatol, hatulan. Magpasiya, pasiyahan. The case was adjudged last month: And asunto (usapin) ay hinatulan noong buwang nakaraan.
(2) to agree on or be one about something: Mapagkaisahan, pagpasiyahan. Mary was adjudged the most beautiful young woman in the town: Napagkaisahang si Maria and pinakamagandang dalaga sa bayan.

Adjure:
(1) v. to charge a person under oath to do something: Mag-utos, utusan, iutos (loose trans.).
(2) to earnestly request: Makiusap, pakiusapan. I adjure you not to lie: Pinakikiusapan kitang huwag magsinungaling.

Adjust:
(1) v. to fit; arranges: Iayos, isayos, ayusin. Adjust the door: iayos mo and pinto
(2) to adapt: iakma, pag-akmain. Itama, pagtamain. Ibagay, pagbagayin. This chair can be adjusted to the height of the one typing: Ang siyang ito ay maaaring iakma (ibagay, itama) sa taas ng (taong) nagmamakinilya.

Administer:
(1) v. to manage or conduct: Mamahala, pamahalaan. Mangasiwa, pangasiwaan. Mary aministers her hacienda: Si Maria ang namamahala (nangangasiwa) sa kanyang asyenda. Pinangangasiwaan ni Maria and kanyang asyenda.
(2) to give as medicine or treatment: Igamot, ipagamot. Bigyan. Painumin. The doctore administered morphine: Ipinaggamot (iginamot) ng doctor and morpina.
(3) to apply: Maglapat, lapatan, (fig.). Maggawad, gawaran. God will administer punishment upon those who will not rpent: Ang Diyos ay maglapat (maggagawad) ng kaparusahan sa mga hindi magsisisi.
(4) to help: Tumulong, tulungan. Maglingkod, paglingkuran.

Administration:
(1) n. the actual managing. Pangangasiwa. Pamamahala. His adminstrtion of the hacienda is fine: Mahusay and kanyang pangangasiwa sa asyenda.
(2) the government as existing: Pangasiwaan, Administrasyon (Sp.). The administration of the late President Magsaysay was a good one. Ang pangasiwaisrtasyon) ng nasirang Presidente Magsaysay ay mabuti.

Admirable:
(1) adj. worthy of admiration: Kapuri-puri. Kangahga-hanga. An admirable person: kapuri-puring tao. An admirable performance: Kahanga-hangang palabas.

Admiral: n. a commander of a fllet: Almirante (Sp.).

Admiration:
(1) n. pleasure from regarding something beautiful, noble etc.: Paghanga. Great was her admiration for the painter’s work: Gayon na lamang and kanyang paghanga sa mga iginuhit ng pintor.
(2) the object that is admired: Ang hinahangaan. Ang buntutan ng panghanga. The admiration of all: Ang hinahangaan ng lahat.

Admire: v. to regard or contemplate with pleasure, wonder, etc.: Humanga, hangaan. I admire his courage: hinahangaan ko ang kanyang katapangan.

Admirer: v. the one who admires: Tagahanga. I am one of your admirers: Ako;y isa sa mga tagahanga mo.

Admissible: adj. can be admitted or accepted: Matatanggap. You argument is not admissible: Hindi matatanggap ang pangatwiran mo.

Admission:
(1) n. permitting to entrance: Pagpapasok. Admission of aliens into the Philippines: Ang pagpapasok ng mga dayuhan sa Pilipinas.
(2) act of entering: pagpasok. Proce for admission: halag pagpasok.
(3) confessing; admitting: Pag-amin. Pagtanggap. Pagkilala. PAgtatap. His admission that he was the criminal saved John from being excused: Ang kanyang pag-amin (pagtanggap) na siya and criminal ay nagligtas kay Juan sa

pagkabitay.
(4) price paid for admission. Bayad. Ipa. How much is admission to the movie?: Magkano and bayad sa sine?
(5)”No admission”: Bawal ang pumasok.

Admit:
(1) v. to permit entrance: magpapasok, papasukin. Admit him to the house: Papasukin mo siya sa bahay. He won’t admit anyone: Ayaw siyang magpapasok ng sinuman (sino ma). Ayaw niyang papasukin ang sinuman.
(2) to confess; accept: umamin, aminin, tumanggap, tanggapin. Kumilala, kilanlin. Why don’t you admit your fault?: Bakit hindi mo aminin (tanggapin, kilanlin) ang iyong pagkakamali? He admitted his fault: Tinanggap (inamin, kinilala) niya and kanyang pagkakamali.

Admittance:
(1) n. right of entrance: karapatang pumasok. He has admittance t that building at nay time: Siya’y may karapatang pumasok sa gusaling iyon sa anumang oras.
(2) “No admittance”: Bawal ang pumasok.

Admittedly: adv. accepted without contradiction: Tinatanggap. Kinikilala. Hindi ikinakaila. He is admittedly the best orator: Tinatanggap na siya ang pinakamahusay na orador (mananalumpati).

Admonish:
(1) v. to warn ; caution; advise: magbaa, balaan. Pagsabihan. Magpaunawa, paunawaan. Pagpayuhan. I admonished him not to do that: Binalaan (pinagsabihan, pinaunawaan) ko siya ng huwag gumawa ng gayon.
(2) to remind: magpaalala, paalalahanan, ipaalaala.

Admonition:
(1) n. a caution; warning; Babala. Paunawa. Paalala. Be careful; I have given you my admonition: Maingat ka; may babala (paunawa, paalaala) na ako sa iyo.
(2) act of reminding or warning: Pagpapaalaala. Pagpapaunawa. Pagbabala.

Ado:
(1) n. a fuss; bustle: Ingay. Linggaal. Kuskus-balungos (coll.). She works with our mush ado: Gimagawa siya nang walalng maraming ingay (linggal, kuskus – balungos).
(2) trouble: Gulo, kaguluhan. Alboroto. (Sp.). Ligalig, kaligaligan.
(3) to make an adv. Gumawa ng gulo. Maggulo. Mag-alboroto (esp. for children). Mary made a great ado because her dress wouldn’t fit: Nanggulo (Nag-alboroto) na mabuti si Maria sapagka’t hindi naghusto and kanyang damit.

Adolescence:
(1) n. the growth from childhood to maturity: Pagpdadalaga (female). Pagbibinata (male). Pagiging dalaga. Pagiging binata.
(2) youth: Kabataan. The period of adolescence. Panahon ng kabataan.

Adolescent:
(1) adj. growing up to manhood or womanhood: Nagbibinata (for male). Nagdadalaga (for female).
(2) youthful: kabataan. Kasibulan. Adolescent age: kabataang gulang Iedad).
(3) n. person from about 13 to 16 years of age: Binatilyo (male) Dalagita (female).
(4) from 16 to about 22 years: Dalaga (female) Binata (male). Note the Tagalog terms are applicable to single people of even more that 22 years of age.

Adopt:
(1) v. to take by choice into a relationship, esp. a child: Mag-ampon, umampon, ampunin. Magkupkop, kumupkop, kupkupin. They adopted Mary: Inampon nila si Mario. Syn. Ariing anak.
(2) to take as one’s own: Umangkin, angkinin. Ariing sarili.
(3) to adopt the sutom of: Sumunod sa kaugalian (laugalian). Makiugali.
(4) approve, e.g. a law of measure: Magpatibay, pagtibayin.

Adorable:
(1) adj. worthy of being adored or worshiped : Karapat-dapat sambahin. God is adorable: Ang Diyos ay karapat-dapat sambahin.
(2) lovable: Kaibig-ibig. Kabigha-bihani. She is adorable: Siya’y kaibig-ibig.

Adoration:
(1) n. sorship: Pagsamba. Adoration of God: Pagsamba sa Diyos. Blessed sacrament: Pagtatanod (Pagbabantay) sa

Santisimo.
(2) highest respect and love: Matimyas na pagmamahal.

Adore:
(1) n. worship as a deity: Sumamba, sambahin. We do not adore images buy we pay respect to them: Hindi kami sumasamba sa mga imahen, subali’t iginagalang naming ang mga ito.
(2) to love very much: Pakamahalin. She simply adores her husband: Panakamamahal niya ang kanyang asawa.
(3) to like very much (coll.): Gustung – gusto.

Adorn:
(1) v. to add beauty to; ornament: magganyak, gayakan. Magpalamuti, palamutihan. Amg-adorno, adornohan. They adorened the altar with silver candlesticks and vases: Ginayakan (Pinalamutihan) nila and altar (dambana) ng mga kandelerong pilak at mga plorera. The chalice was adorened with precious jewels: And kalis ay pinalamutihan ng mamahaling hiyas.
(2) to beautify (a person, by dress, make-up, etc.): Magpagnda, pagandahin. Maggayak, gayakin. She likes to adorn herself: Gustung – gusto niyang magpaganda sa kanyang sarili. Tuwang-tuwa siyang pagandahin ang kanyang sarili.

Adorned: adj. decked with ornaments: Napapalamutihan. May Palamuti, Nagagayakan. Naaadornohan. May-gayak. The alter was adorned with flowers: Ang altar ay napapalamutihan (nagagayakan) ng mga bulaklak.

Adrift: adj. adv. floating without being guided; drifting: Natatangay (nadadala) ng agos o alon. Their boat was adrift for twelve hours: Ang kanilang bapor ay labindalawang oras na natatangay ng agos.

Adroit: adj. skillful; ingenious: Bihasa, bihasa. Sanay. Monkeys are adroit climbers: Ang mga matsing ay bahasang (sanay na) umakyat. Syn. Magaling Mahusay. A good teacher is adroit in asking questions: Ang mabuting guro ay magaling (mahusay) magtanong.

Adulation: n. too great praise: labis na papuri.

Adult: n. adj. of age: May sapat na gulang. Nasa gulang. Mayor-de-edad (Sp.). Matanda. He is an adult now: Siya’y may sapat na gulang na ngayon. When he reashed adult age: Nang sumapit siya sa sapat na gulang. NAng siya’y mayor-de-edad na.

Adulterate:
(1) v. to make inferior by adding water: Magbanto, bantuan. Some sellers are very fond of adulterating venigar with water: May magtitindang (May mga nagtitindang) mahilig magbanto sa suka.
(2) to mix: Maghalo, haluan, ihalo. Maglahok, lahukan, ilahok. The wide was adulterated with water: Ang alak ay hinahaluan (nilahukntuan) ng tubig.

Adulterated: adj. mixed with something; not pure: May-banto, may-halo. Hindi puro (dalisay).

Adulterer: n. Mapakiapid na (Mapangalunyang) lalaki. Lalaking babaero.

Adultress: n. Mapakiapid na babae.

Adultery: n. unfaithfulness of a husband or wife: Pakikiapid. Pangangalunya (not refined). Adultery is a mortal sin: Ang pakikiapid (pangangaluny kasalanang mortal. Syn. Pagtataksil sa asawa.

Advance:
(1) n. movement forward; progress: pagsulong. Pag-unlad. There is great advance in science: May malaking pagsulong (pag-unlad) sa siyensiya.
(2) money supplied beforehand for some purpose: pauna. Paunang bayad. Antisipo (Sp.). He asked for an advance on his salary: Humihingi siya ng pauna (aintisipo) sa kanyang suweldo.
(3) v. to mote forward: Sumugod, sugurin. Sumulong, pasulungin. The captain commanded his soldiers to advance: Inutusan ng kapitan ang kanyang mga kawal na sumugod (sumulong).
(4) to go forward ahead of others: Mapauna, umuna, manguna. Three soldiers were assigned to advance ahead of the main troops: tatlong sundalo and inutusang magpauna (manguna) sa buong tropa (ng mga sundalo).
(5) to make earlier: Magpaaga, paagahin. Isulong. He advance the date of the meeting: Pinaaga niya ang petsa ng pagpupulong.
(6) to raise: Magpataas, itaas, pataasin. He advance ther prive of rice: Pinataas niya ang halag bigas.
(7) to go up: Tumaas. Sugar has advanced five centavos a kilo: Tumaas ng singko ang bawa’t kilo ng asukal.
(8) to make progress: Sumulong. Umuunlad. In the way of virtue, not to advance is really to go back: Sa landas ng kabanlan, ang hindi pag-unlad ay katumbas na rin ng pag-urong. As a nation, the Philippines is advancing: Bilang isang bansa, ang Pilipinas ay umuunlad (sumusolong).

(9) to make the first advances, e.g. to come to an agreement: Gumawa ng mga unang hakbang upang makipagkasundo.
(10) to pay money before it is due: Magpauna, ipagpauna.

Advantage:
(1) n. a benefit: kapakinabangan, pakinabang. Kabutihan. Bentaha (Sp.), behahe (var.). What advantage will you get by going with those people?: Anong kapakinabangan ang makakamtan mo sa pakikisama sa mga taong iyon?
(2) a superiority: Kahigtan. Kalamangan. I did not expect you to loose in the game; you have all the advantages” Hindi ko akalaing ikaw ay matalo sa labang (labanang) iyon; nasa iyo ang lahat ng kahigtan (kalamangan. Or more idiomatically: …. Nakahihigit (nakalalamang) ka sa lahat ng paraan. They have big advantages over us: May malaki silang kalamangan sa amin.
(3) to be an advantage to; profit by: Makinabang, pakinabangan, mapakinabang. What advantage will it be to you if you buy that house now instead of later on?: Ano ang mapakinabang mo sa pagbili ng bahay na iyon ngayon sa halip ng sa ibang araw na?
(4) to make advantage of; to make use of: magsamantala, samantalahin, pagsamantalahan. He took advantage of my ignorance to deceive me: Pinagsamantalaha and aking kamangmangan upang ako’y madaya.
(5) to take advantage of someone because of some hold over: kumikil, kikilna, (coll.). That policeman take advantage of the chuffeurs: Kinikikilan ng pulis na iyon ang mga tsuper.
(6) to get or have the advantage over; to outdo: Lumamang,malamanga,lamangan. Dumaig, madaig, daigin. Igot the advantage over you: Nalamangan kita. He cannot the advantage over us: Hindi maaring siya’y makalamang sa amin. Hindi niya kami malalamangan.

Advategeous:
(1) adj. beneficial: Makabubuti. Makagagaling. That proposed bill will be advantageous to the farmers: ang panukalang batas na iyon ay makabubuti (makagagaling) sa mga magsasaka.
(2) favorable: Mabuti. Magaling. The city has an advantageous location: Nasa mabuting (magaling na) lugar ang lunsod (lungsod).
(3) profitable: Kapaki- pakinabang. It will be advantageous for us to sell the oranges now because the price will drop: kapaki-pakinabang para sa atin na ipagbili and mga sintunis (dalanghita) ngayon sapagka’t bababa ang halaga nito.

Advent:
(1) n. a coming; arrival: pagdating. Pagsapit. With the advent of summer our plants wilt: pagdating (Pagsapit) ng tag-araw, an gating mga halaman ay natutuyo.
(2) the four weeks before Christmas: Adbiyento (Sp.).

Adventure:
(1) n. a dangerous undertaking: Mapanganib na (Delikadong) pakikipagsapalaran. Adbentura (Sp.). To climb Mt. Everest is an adventure: Ang pag-akyat sa Bundok eberest ay isang mapanganib na pakikipagsapalaran.
(2) a venture or speculation, e.g. in business: Pakikipagsapalaran. Pagbaka-sakali. Buying those goods now is an adventure (a venture): Sa ngayon, and pamimili ng mga panindang iyon ay isang pakikipagsapalaran (pagbabakasakali)
(3) an unusual experience: pambihirang karanasan. The trip to Europe was an adventure for John: Ang pagkapaglakbay sa Europa ay is pambihirang karanasan para kay Juan.

Adventurer: n. Adbenturero (Sp.).

Adventurous:
(1) adj. bold. Malakas ang loob. Mapagsapalaran. Magellan was an adventurous sailor: Si Magallanes ay is malakas ng loob na mandaragat.
(2) full of dnger: Mapanganib. Peligroso (Sp.). Ad adventurous journey: Is mapanganib na paglalakbay.

Adverb: n. Pang-abay. The word slowly” is an adverb: Ang salitang “marahan” ay isang pang-abay.

Adversary:
(1) n. an enemy: kaaway. Kagalit. I have no adversary: Wala akong kaaway (kagalit).
(2) an opponent: kalaban, katunggali.
(3) an opponent in debate: katalo, Kadebate. Kabalagtas, kabalagtasan (in a poetical joust).

Adverse:
(1) adj. contrary: Sangungat, kasalungat, pasalungat. The speed of the airplane was reduced by adverse winds: Ang bilis (tulin) ng eruplano ay nabawasan dahil sa sanglungat na hangin. Humina and (lipad ng) eruplano dahil sa salungat na hangin. He wrote an adverse opinion: Sumulat siya ng salungat na kuro-kuro.
(2) unfavorable: masama, nakasasama (nakasama) sa kalusugan.
(3) opposed: laban, kalaban.

Adversity:

(1) n. hardship: Hirap, kahirapan, paghihirap. Both in happiness and adversity: Maging sa ligaya at sa kahirapan.
(2) misfortune: Kasawiang-palad. Adversity came to me twice this month: Makalaa akong nagdanas (dumanas) ng kasawiang – palad sa buw ito.
(3) distress: Kagipitan. In time of adversity call upon God: Sa panahon ng kagipitan, tumawag sa Diyos.
(4) a calamity: Sakuna. God sometimes sends us adversities as punishment for our sins: Kung minsan ay pinadadalhan tayo ng Diyos ng mga sakuna bilang kaparusahan sa ating mga kasalanan.

Advertise: v. to give public notice: mag-anunsiyo, magpaanunsiyo, ipaanunsiyo, ianunsiyo. Magbabala, ibabala. Advertise in the newspaper: Magpaanunsiyo sa pahayagan. He advertised the auto for sale: nagpaanunsiyo (Nagpababala) siya sa pahayagan na ipinagbibili ang wato.

Advertisement: n. Anunsiyo (Sp.), paanunsiyo. Did you see the advertisement?: Nakita mo ba and anunsiyo?

Advice:
(1) n. an opinion about what should be done: Payo. Pangaral. Tagubilin. Paalaala. To get well, follow the doctor’s advice: Upang gumaling sundin and payo (paalaala, pangaral) ng manggagamot.
(2) news; information: Balita, pabalita. Advices from China show that there will be war: Ang mga balitang galling sa Tsina ay nagsasabing magkaroon ng digmaan.
(3) notification: Patalastas. Abiso (Sp.). Have you received advice (notification) from the mayor?: Tumanggap ka nab a ng patalastas mula sa alkalde?
(4) an instruction: Tagubilin.
(5) to ask advice; to consult: Magkonsulta, lumonsulta, ikonsulta. Sumangguni, sangguniin, isangguni. Humingi (Hingan, ihingi) ng payo. As advice from him: Kumonsulta (Sumangguni) ka sa kanya. Ask advice from him about that (Consult him about that): Ikonsulta mo iyan sa kanya.
(6) to give advice; to advice: Magpayo, payuhan, pagpayuhan, ipayo.

Advisable:
(1) adj. to be recommended: maipapayo. Maitagubilin.
(2) suitable; good: mabuti, marapat, nararapat (ought). Bagay, nababagay. It is advisable to change the plans: Ang mabuti (marapat) ay palitan ang mga plano. It is not advisable for him to get up while he is still weak: hindi mabuti (nararapat) sa kanya na bumangon habang mahina pa siya.

Advise:
(1) v. to give advice to; to counsel: Magpayo, payuhan, pagpayuhan, ipayo. Mangaral, pangaralan, ipangaral. Magpaalaala, paalalahanan, ipaalaala. Advise her not to leave: Payuhan (Paalalahanan, pangaralan) mp siya na huwag umalis. Syn. Mafturo, turuan, e.g.: Advise her to be quite: Turuan mo siyang tumahimik.
(2) to inform; notify: Magpatalastas, patalastasan, pagpatalastasan, ipatalastas. MAgpasabi, pasabihan, ipasabi. Did you advise them of your arrival?: Pinatalastasan mo ba sila tungkol sa iyong pagdating? Syn. Mag-abisa, abisahan, iabisa. Mag-abiso, abisuhan, iabiso. Advise me before you leave: Abisah) mo ako bago ka umalis.

Adviser: n. Tagapayo

Advocate:
(1) n. a lawyer: Manananggol. Abugado, abogado (Sp.).
(2) a defender: tagapagtanggol.
(3) a supporter: Tagataguyod, Tagatangkilik.
(4) v. to suggest; to recommend: magmungkahi, imungkahi. Magrekomenda, irekomenda. Hayagang itagubilin. He advocated the construction of new hospitas: Iminungkahi (inirekomenda) niya ang pagsasagawa ng mga bagong ospital (pagamutan).

Adze: n. a tool somewhat like an ax: Aswela (Sp.). Daras.

Aeon, eon:
(1) n. many thousand of years: Lubu-libong taon. Laksa-laks taon.
(2) millions of years: Angaw-angaw na taon.

Aerial:
(1) n. an antenna: Antena (Sp.). The aerial of the plane was found near the place where it crashed: Ang antenna ng eruplano ay nakita sa isang lugar na malapit sa kinabagsakan.
(2) adj. in the air: Sa himpapawid. Sa itaas. Earial collision: Banggaan sa himpapawid.

Aerodrome, airdome: (1) n. an airport: Erodrom (eng.). Himpilan ng eruplano.
(2) hangar; shed for aircraft: Silungan ng mga eruplano.

Earoplane: n. eruplano (Sp. Earoplano). The earoplane chashed: Bumagsak and eruplano.

Afar: adj., adv. from, at or to a great distance: Sa malayo. Mula sa malayo. They went afar: Nagpunta (nagtungo) sila sa malayo.

Affability:
(1) n. courteousness: Pagkamagalang. Pagkamapitagan.
(2) kindness: Kabitan. Her affability has endeared her to us: Napamahal siya sa amin dahil sa kanyang kabaitan.

Affable:
(1) adj. courteous: Magalang. Mapitagan.
(2) kind: Mabait. He is very affable: Napakabait niya (siya).
(3) easy to talk to: Mabait kausapin. Nakawiwiling kausapin.
(4) easy to approach: Madaling lapitan.

Affair:
(1) n. a thing; matter: bagay. The President has many affairs to look after: maraming bagay na dapat intindihin ang Presidente.
(2) a concern: Kapakanan. Suliranin (general); suliranin (immediate).
(3) a happening: Pangyayari. That was the most important affair of the whole year: Iyon ang pinakamahalagang pangyayari sa buong taon.
(4) manner of acting, living, etc.¨pamumuhay. Gawain kang makial sa kanyang pamumuhay (gawain).

Affect1:
(1) v. to produce a result or effect on: That kind of medicine affects people in different ways: Nagkakabisa gany klase ng gamut sa iba’t ibang paraan. The medicine did not affect me: Hindi tumalab sa akin ang gamut.
(2) to have a bad or detrimenta effect on: makasama, ikasama, makapinsala, ikapinsala, mapinsala. The want of rain affected the growth of rice: Nakasama (Nakapinsala) sa paglago ng palay ang kakulangan ng ulan. The disease affected his mind: Nakasama (Nakapinsala) sa kanyang bait (isip) and karamdaman.
(3) to have a good effect on: Makabuti, ikabuti. Magkabisa. The good example of parents affects their children: Ang magandang halimbawa ng mga magulang ay nakabubuti (nagkakabisa) sa kanilang mga anak.
(4) to move the heart: Umantig, makaantig, antigin. Pumukaw, makapukaw, pukawin. Bumagbag (Makabagbag) ng puso, bagbagin ang puso. The appearance of the beggar so affected John that he gave a peso: Ang ayos ng pulubi ay totoong nakaantig kay Juan kaya nagbigay siya ng piso.

Affect2: to pretend to have or feel: Magkunwari. Magkunwa. He affected ingnorance of what happened although he saw it all: Nagkunwari siyang walang nalalaman sa pangyayari bagama’t nakita niya ang lahat.

Affectation: n. appearance or habit not natural to a person but displayed in an effort to impress: Pagkukunwari. Pagkukunwa. Pagbabalatkayo. She ambraced her mother-in-law lovingly without anu affectation: Niyakap niya and kanyang biyanang babae nang buong pagmamahal at walang pagkukunwari. Mary’s roughness is ann affectation; she really is a quite, gentle girl: Ang kagaslawan ni Maria ay pagkukunwari lamang; ang totoo ay tahimik at mabait siyang dalaga.

Affected:
(1) adj. pretended: Pakunwari. Pakunwa. Pabalatkayo. An affected welcome: Pakunwaring pagsalubong.
(2) artificial” Artipisyal (Sp.). hindi natural.
(3) injured; harmed: Napinsala. May pinsala. Nasaktan.

Affection:
(1) n. strong, tender attachment: Pagmamahal.
(2) love: Pag-ibig. Pasuyo. Pagsinta. “Pag-irog” is used principally for love such as an in courtship. “Pagsinta” however may be used for one’s love for God and the saints but not “Pag-irog.”

Affecttionate: Adj. Loving; showing affection: Mapagmahal. Magiliw. Masintahin. Mairugin. (The las two for wife to husband or vice versa, or for people in love). Ann affectionate mother: isang mapagmahal (magiliw) na ina.

Affectionately: adv. lovingly: Magiliw. Masintahn. Your affectionately: Magiliw na sumasainyo.

Affidavit: n. a written statement sworn to be true. Apidabit (Eng.). Sinumpaang pahayag (salaysay). He signed the affidabit: Nilagdaan niya and apidabit.

Affiliate:
(1) v. to associate; join; umanib, aniban, ianib. Sumapi, sapian, isapi. He affiliated himself with the union. Umanib siya sa

samahan (union).
(2) to join together: Magsanib, pagsanibin, isanib. Mag-ugnay, pag-ugnayin, iugnay.
(3) n. an associate or member: Kaanib. Kasapi. Miyembro (Sp.).

Affiliation: n. association; connection; alliance: pag-anib, pagkakaanib, pakiki-anib. Pagsapi, pagkakasapi, pakikisapi. Pagkakaugnay, pakikiugnay, kaugnayan.

Affinity:
(1) n. a relationship through marriage (not of blood): Relasyon (Pagkakamag-anak) sahil sa matrimonyo (kasal).
(2) an attraction; linking: Hilig. Gusto, gusto (Sp.), pagkakagusto, pagkakagusto. An affinity for dancing (not so sommon): Hilig sa pagsayaw.
(3) relation; connection: Kaugnayan, pagkakaugnay. Relasyon (Sp.). An affinity between two races: Pagkakaugnay (Relasyon) ng dalawang lahi.
(4) likeness: Pagkakahawig.

Affirm:
(1) v. to confirm or ratify: Magpatibay, pagtibayin, patibayin. The Supreme Court affirmed the decision: Pinagtibay (Pinatibayan) ng KAtaas-taasang Hukuman ang hatol.
(2) to declare to be true: Magsabi (Sabihin) na totoo. Or use “talaga” in the sentence. He affirms that he was in Manila when the jewels were stolen: Sinasabi niya na totoo na siya’y nasa Maynila nang nakawin ang mga alahas. Sinasabi niyang siya’y talagang nasa Maynila nang nakawin and mga alahas.
(3) to assert strongly: Manindigan, panindigan. Maggiit, igiit. He affirmed again and again that he was not there when the money was stolen: Paulit-ulit niyang pinanindigan na wala siya roon nang nakawin and kuwalta.

Affirmation:
(1) n. a declaration: Pahayag, pagpapahayag (the act of affirming).
(2) a strong assertion: Paninindigan.
(3) a confirmation: patunay, pagpapatunay. APtibay, pagpapatibay. Patotoo, pagpapatotoo.

Affirmative:
(1) adj. saying yes: Sang-ayon. Katig. Her answer was affirmative: Sang-ayon ang kanyang sagot
(2) in the affirmative: Pasang-ayon. He answered in the affirmative: Pasang-ayon siyang sumagot.

Affix:
(1) v. affic; to stick on; fasten to: Magdikit, idikit,, dikitan. Magkapit, ikapit, kapitan. A stamp was affixed to the document: Isang selyo and idinikit (ikinapit) sa kasulatan. Or simply: Nilagyan ng selyo and dokumento.
(2) to affix one’s signature; to sign: Lumagda, lagdaan. Pumirma, pirmahan.
(3) n. affixl in grammer a part added to a word: panlapi. “Mag-“ and “han” are tagalong affixes: Ang “mag-“ at “-han” ay mga panlaping Filipino.

Afflict:
(1) v. to cause pain to: makasakit, saktan. In the moral sense use: Magbigay-hagpis, bigyang-hagpis. Mabigay-dalamhati, bigyang-dalamhati. Saktan (sagutan) and damdamin. Don’t afflict pain on him: Huwag mosiyang saktan. Don’t afflict your parents: Huwag mong bigyang-hagpis (bigyang –dalamhati) ang iyong mga magulang. Syn. Magpasakit, pasakitan. Magbigay ng sama-ng loob (less intese than the preceding). Don’t afflict your dear friend: Huwag mong bigyan ng sama ng loob ang iyong mahal na kaibigan.
(2) to trouble greatly or casue distress to: Magpahirapan, pahirapan.
(3) to afflict by pushing: magparusa, parusahan.

Affliction:
(1) n. grief: Dalamhati, pagdadalamhati.
(2) sorrow: Lungkot, kalungkutan. Lumbay, kalumbayan.
(3) pain: Sakit. Hapdi. Kirot. (Note: Emoional pain is “Sakit.” “Hapdi” and “Kirot” could be either physical or emotional, e.g.: Hapdi ng puso. Kirot ng puso.
(4) sickness: karamdaman, sakit.
(5) distress: Kahirapan.
(6) misfortune: kasawiang-palad.

Affluence:
(1) n. abundant supply: Kasaganaan.
(2) wealth: Yaman, kayamanan.

Afford:
(1) v. to have the means, strength, time, etc.: makaya, kayahin. Can you afford to buy that car?: Makaya mo kayang (bang) bilhin ang awtong iyon? He cannot afford to buy books: Hindi niya kayang bumili ng mga libro (aklat).
(2) to provide; furnish: magbibigay, bigyan. Magdulot, dulutan. A good deed affords much satisfaction: Ang mabuting gawa ay nagbibigay (nagdudulot) ng malaking kasiyahan (kasiyahan). Reading a good story affords pleasure: Nagdudulot ng kasiyahan ang pagbabasa ng isang mabuting kuwento.
(3) to be able to bear: Matiis, mapagtitiisan. Makaya. Could you afford to leave me?: Matiias mo kayang iwan (lisanin) ako?
Affray: n. a noisy quarrel; a fight in public: Kagalitan. Away, awayan. Bakbakan (coll.). Labu-labo (between many). Gulo, pagkakagulo.

Affront:
(1) n. an open insult: Paghamak. Pagdusta. Lantarang paghamak (pag dusta). To be called a coward is an affront to a brave man: Isang lantarang paghamak (pagdusta) sa matapang na lalaki ang tawagin siyang duwag.
(2) v. to insult openly and purposely: Humamak (Hamakin) nang lantaran. Dumusa (Dustain) nang lantaran (generally by a superior to an inferior). The boy affronted his teacher by making a face at him: Hinamak ng bata nang lantaran ang kanyang guro sa pamamagitan ng pagngiwi sa kanya.

Afire: adv., adj. on fire; burning: Nasusunog. Nasisilab. (See “Burn,” “Blaize.”) The house is afire (on fire): nasusunog (Nasisilab) ang bahay.

Aflame:adv., adj. in flames; on fire: Nagaalab. Nagniningas. Nagliliyab. Naglalagablab. Nasusunog. His heart is aflame with love of God: Nag-aalab ang kanyang puso sa pag-ibig sa Diyos. The whole room is aflame: Nagniningas (Nasusunog, naglalagablab, Nagliliyab) ang buong silid.

Afloat:
(1) adj., adv. floating: nakalutang, lulutang-lutang. The life buoy is afloat: Nakalutang and salbabida (timbulan).
(2) flooded: Apaw, umaapaw. The recieveing room was afloat (flooded): Umaapaw ang tubig sa sala.
(3) going around: Kumakalat. There is a rumor afloat: May kumakalat na lulung-bulungan.

Afoot:
(1) adv., adj. on foot: Lakad. Nang lakad. Or use verb: Malakad. Did you come here afoot?: Naparito ka ba nang lakad? Naglakad ka ba nang pumarito?
(2) going on, in progress. The idea is generally contained in the Tag, verbm e.g.: kasalukuyang ginagawa (isinasagawa). Preparations for the fiesta are affot: Kasalukuyang isinasagawa (ginawa) ang paghahanda pasa sa pista. There is a movement afoot to – etc.: May kilusan sa --. Syn. Nagagan. Nangyayari.

Aforesaid: adj. mentioned before: Nabanggit, binanggit. Nasabi, sinabi. Naturan, tinuran. Naulit, inulit.

Afraid:
(1) adj. frightened; feeling fear: Takot. The child is afraid: Takot ang bata.
(2) to be afraid: Matakot, katakutan. He is afraid: Natatakot siya. Don’t be afraid of him: Huwag kang matakot sa kanyuw mo siyang katakutan.
(3) to make afraid; to scare: Tumakot, manakot, takutin. Don’t make the child afraid: Huwag mong takutin ang bata. Who made the child afraid?: Sino ang tumakot sa bata?

Afresh: adv. again Muli. Uli. The child cried afresh: Ang bata ay muling umiyak. Ang bata ay umiyak uli.

After:
(1) adv. following the course of; later than: Pagkatapos. Pagkaraan. After Mass: Pagkatapos ng Misa. After three years: Pagkaraan ng tatlong taon. Note: The same meaning is sometimes rendered by “pagka,” prefixed to the NOUN, E.G.: Pagkamisa. Pagkatatlong taon. Dress up (Change your clothes) after eating: Amgbihis kag pagkakain.
(2) conj. Because of; on account of; dahil sa. After the unmannerly way she acted, who would like her?
(3) adj. later; following: Kasunod. The after effects: Ang mga kasunod na epekto.
(4) prep. according to; based on: batay, Alinsunod. After the manner 9way) of: Alinsunod sa paraan ng (ni).
(5) in search of; in pursuit of (expressed by verb in Tagalog): Humabol, habulin, paghabulin. Pagnasaan. Hangarin. The dog is after the rabbit: Hinahabol ng aso ang kuneho. The yous suitor is just after the widow’s money: And pinagnanasaan lamang ng batang manliligaw ay ang salapi ng biyuda.

Aftermath: n. a later product or result: Bunga. Resulta (Sp.). The aftermath of war was hunger and disease: Ang bunga ng digmaan ay pagkakagutom at sakit.

Afternoon: n. Hapon. He will arrive this afternoon: Darati siya mamayang hapon. Yesterday afternoon: Kahapon nang hapon.

Afternoon tea:
(1) Meriyenda, meryenda (sp.). Minindal.
(2) to take afternoon tea: magmeriyenda, magmeryenda. Magminindal.

Afterwards: adv. later: Pagkatapos. Pagkaraan. Sa dakong huli. He made a misatake but afterwards he was sorry: Nagkamali siya, gnuni’t pagkatapos ay nagsisi. Nagkamali siyam gnuni’t nagsisi sa dakong huli.

Again:
(1) adv. at a second or another time: Muli, Uli. Na naman. He came again: naparito siyang muli. Naparito siya uli. Will you do that again? Gagawin mo ba uli iyon?
(2) once more: Minsan pa. Muli pa. Isa pa.
(3) besides: Bukod sa rito. Again, I must say: Bukod sa rito dapat kong sabihin.
(4) again and again: Muli’t muli. Paulit-ulit. Ulit-ulit. Why do you do that again and again?: Bakit mo muli’t muling ginagawa iyon? Syn. Lagi’t lagi, palagi. Palagi. Parati. (Last terms mean “always.”)

Against:
(1) prep. in opposition to: Laban. Kontra (Sp.). Salungat. He speaks against his neighbor: Nagsasalita siya nang laban (kontra, salungat) sa kany kapwa. He is always against us: lagi siyang salung (kontra, laban) sa amin.
(2) contrary to: labag, Salungat. That is agaist the law: Iyan ay labag sa batas.
(3) upon: Sa. He leasrned agaist the door: Sumandal siya sa pinto.

Agape: adj., adv. gaping; with mouth wide open in wonder or surprise: Nakanganga. Nakatunganga. Nakatanga.

Age:
(1) n. the time of life: Gulang. Edad (sp.). what is yout age?: Ano ang edad (gulang) mo?
(2) a period of time: Panahon, kapanahunan. Atomic age; panahon ng atomika.
(3) of legal age: Nasa karampatang gulang (edad). Nasa edad. Nasa hustong gulang. May sapat na gulang (edrter is of legal age: Si Pedro ay nasa karampatang (Sapat na) gulang.
(4) of minor age: Wala pa sa edad. Wala pa sa gulang. Menor-de-edad (Sp.). He can’t vote because he is not yet of age: hindi siya makaboboto sapagka’t siya’y wala pa sa edad (Menor-de-edad pa).
(5) old age: katandaan.
(6) v. to become old: Tumanda. He is aging (ageing): Tumatanda na siya.
(7) to make old: Magpatanda, makatanda, patandain. Too many problems have aged him: Pinatanda siya ng masyadong maraming suliranin.

Agency: n. an agent’s office or district: Ahensiya (Sp.). She went to the agency to look for a maid: Nagpunta siya sa ahensiya upang tumingin ng isang utusang babae (alila).

Agent:
(1) n. one doing business for a company: Ahente (Sp.). An insurance agent: Ahente ng seguro.
(2) a law enforcement agent: Alagad ng batas.
(3) a person authorized to act for someone: kinatawan. He is the agent of the Governor: Siya ang kinatawan ng gubernador.

Aggrandize: v. to make great in power, wealth, rank, etc.: Magpalakas, palakasin. Magpayaman, payamanin. The kong sought to aggrandize himself at the expense of his people: Sinikap ng hari na magpalakas (magpayaman) sa (pamamagitan ng) pang-aapi sa kanyang mga nasasakupan.

Aggravate:
(1) v. to make worse: Magpalubha, makalubha, palubhain. Magpalala, makalala, palalain. Magpabigat, makanigat, pabigatin. Don’t aggravate the ciscumstances: Huwag mong palubhain (pabigatin) ang mga pangyayari.
(2) to annoy: yumamot, yamutin.
(3) to irritate or make angry: Magpagalit, pagalitin, galitin.

Aggravation:
(1) n. state of becoming worse: Kalalaan, paglala. Kalubhaan, paglubha. Kabigatan, pabigat. The aggravation of an illness: Ang paglala (kalubhaan) ng karamdaman.
(2) act of making worse or more severe: Pagpapalala. Pagpapalubha. PAgpapabigat.
(3) something that aggravates: Pampalubha. Pampalala. Pampabigat.
(4) annoyance or irritation (from others): Pangyayamot. Panggagalit.

Aggregate:
(1) v. to amount to: Magkahalaga. Umabot sa. The money collected will aggregate one thousand pesos: Ang salaping nalikom ay aabot sa is libong piso.
(2) n. a total: Kabuuan. The aggregate of all the money was over a thousand pesos: Ang kabuuan ng lahat ng salapi ay

mahigit sa isang libong piso.
(3) a collection: Katipunan. Koleksiyon (Sp.).

Aggregation:
(1) n. a collection of separate things into one mass or whole: katipunan. Koleksiyon (Sp.).
(2) a whole: Kalahatan.
(3) a total: kabuuan.

Aggression:
(1) n. an attack: APgsalakay, pananalakay.
(2) an unprovoked attack: Wala sa matwid n pagsalakay (pananalakay). That is considered an act of aggression: Iyon ay ipinalalagay na wala sa matwid na pagsalakay.

Aggressive:
(1) adj. disposed to begin an attack or quarrel: Mapusok. Palaaway. Basag-ulero. Mabalasik.
(2) active; energetic: masigla. Walang pagod (coll.).

Aggressor: n. one that begins an attack: Ang nananalakay, ang sumasalakay.

Aggrieve:
(1) v. to injure unjustly; oppress: mang-api, apihin. Mang-agrayado, agrabyaduhin.
(2) to husr the feelings of: Magbigay (bigyan) ng sama ng loob.
(3) to cause to grieve: Magpalungkot, palungkutin.

Aghast:
(1) adj. struck with horror: Nanghlakbotm nanghihilabot. Nangilabot, nangingilabot. I was aghast when I saw the heedless corpse: Nanghilakbot (Nangilabot) ako nang makita ko ang walang-ulong bangkay.
(2) filled with terror: Takot; takot na takot.

Agile:
(1) nimble; alert; lively: maliksi. Mabilis. He is an agile as a monkey: Siya’y maliksing gaya ng matsing. Maliksi siyang parang matsing.
(2) active: Masigla.

Agitate:
(1) v. to cause concern: Makabagabag. Makabalisa (milder).
(2) to be concerned: Mabagabag. Mabalisa. He was agitated by the news: siya’y nabalisa sa balita. Ang balita ay nakabalisa sa kanya.
(3) to disturb: Bumagabag, mabagabag, bagabagin. Manggulo, magulo, guluhin.
(4) to take an active agitating for a change in the law: Kumikilos (Nagsisikap) sila upang mabago ang batas.
(5) to shake: Kumalog, kalugin.
(6) to skae jerkily; to put or keep in irregular motion: Magpagalaw, pagalawin. The leaves are being agitated by the wind: Pinagagalaw ng hangin ang mga dahon.
(7) to excite; urge on: Magsulsol, manulsol, sulsulan. Mag-udyok, mang-udyok, udyukan. Don’t agitate the employees to go on strike: Huwag mong sulsulang magwelga and mga empleado.

Agitation:
(1) n. a moving or shaking: Kalog, pagkalog. Galaw, paggalaw.
(2) disturbance of body or mind: PAgkabalisa. Pagkabahala. Pagkatigatig. Pagkaligalig.
(3) noisy confusion: Kaingayan, pagkaingay. Kaguluhan, pagkakagulo.
(4) discussion; debate: Pagtatalo. Debate (sp.).
(5) persistent asking: Panggigiit. PAgpipilit.

Agitator: n. a person who tries to make people discontented with things as they are: Manunulsol. He was a friend who is an agitator: Siya’y may kaibigang manunulsol.

Agnostic: n. a person who thinks that nothing can be known about the existence of God: Agnostiko-a (Sp.). Taong may palagay na di maaaring malaman kung may Diyos o wala.

Ago:
(1) adj. past, gone by: Nakararaan. Nakalilipas. Several days ago: Ilang araw na ang nakalilipas. Many years ago: marami nang taon ang nakararaan (nakalilipas). When did you arrive in the Philippines?: kalian ka dumating sa taon na ngayon. Three years ago: may tatlong taon na ngayon.
(2) adv. in the past (esp. as in the phrase “long ago.”): Noong matagal na. Noong unang panahon. Adam lived a long time ago: Si Adan ay nabuhay noong unang panahon.

(3) a while ago: Kani-kanina.

Agog: adj. eager; curious; excited: sabik na sabik. The children were all agog to see their parents: Ang mga bata’y sabik na sabik (na) makita and kanilang mga magulang.

Agonize:
(1) v. to feel very great pain: maghirap sa sakit.
(2) to hover between life and death: Maghingalo. Mag-agaw-buhay.

Agony:
(1) n. suffering of the dying: Paghihingalo. PAg-aagae-buhay.
(2) pain: Sakit. Great (Terrible) pain: Katakut-takot na sakit.
(3) great suffering (in the moral sense): Katakut-takot na hirap (tiisin, sakit). Matinding paghihirap (moral or physical).
(4) an intense pain: Matindiing sakit (physical).
(5) to bbe in one’s last agnoy: Maghingalo. AMg-agaw-buhay. He is in his agony: Naghihingalo na siya.

Agree:
(1) v. to suit one esp. climate, food, etc.: Mahiyang. Maging hiyang. The food did not agree with him: Ang pagkain ay hindi nahiyang sa kanya. Syn. Bumagay, bagayan. Maging bagay.
(2) to be good for one: Makabuti.
(3) to be in accord with: Sumang-ayon, sang-ayunan. He agreed to what I said: Sumang-ayon siya sa aking sinabi.
(4) to be in harmony; get on well with another: Magkasundo, maksundo. Magkaisa, makaisa. Magkasuwato, makasuwato. The husband and wife do not agree: Hindi magkasundo (Nagkakasundo, magkaisa, nagkakaisa) ang mag-asawa.
(5) to consent: Pumayag, payagan. Sumang-ayon, sang-ayunan. He agreed that he will be my best man at my wedding: Pumayag siya na maging abay ko sa aking kasal.

Agreeable:
(1) adj. pleasing; giving pleasure: Nakalulugod, kalugud-lugod. Nakasisiya, kasiya-siya. His conversation is agreeable: Nakalulugod (Kalugud-lugod) ang kanyang pakikipag-usap.
(2) suitable; befitting: bagay, nababagay. Angkop, naaangkop. Conduct agreeable to the occasion: Asal na nababagay (naaangkop sa pagkakataon.
(3) pleasant: Kaayaaya. Agreeable weather: Kaayaayang panahon.
(4) ready or willing to agree: Sang-ayon, kasang-ayon. He was not agreeable to the expenditure of a big amount: Hindi siya sang-ayon sa paggugol ng malaking halaga. He is agreeable to our suggestion: Sang-ayon siya sa aming mungkahi. Syn. Payag, pumapayag.

Aggreableness:
(1) n. suitability of climate, food, etc.: Pagkahiyang, kahiyangan. The agreeableness of the weather improved his health: Ang pagkahiyang sa kanya ng klima ay nagpalusog sa kanyang katawan.
(2) willingness; consenting: Pagsang-ayon. Pagpayag.

Agreement:
(1) n. a mutual understanding: Kasunduan. They have an agreement: May kasunduan sila.
(2) hamony: Pagkakasundo. Pagkakaisa. Pagkakasuwato.
(3) an arrangement: Tiyapan. Tipanan. They have an agreement for this afternoon. Sila’y may tiyapan (Tipanan) mamayang hapon.
(4) a bargain; deal; contract: Kontrata (Sp.). Pagkakayari. Kasunduan. They have an agreement already concerning the price of the car: May pagkakayari (kontrata) na sila tungkol sa halaga ng awto. Syn. (Ang) pinagkasunduan. Sapakatan (literally: connicance – but not used her in a bad sense).

Agricultural: adj. of agriculture; having to do with farming. Pansaka. Ninggil sa pagsasaka.

Agriculturist: n. a farmer: Magsasaka.

Aground:
(1) adj. on the bottom in shallow water; on the shore: Nakasadsad. Nakasayad.
(2) to run aground: Masadsad, isadsad (deliberate). Sumayad, isayad (deliberate). The ship ran aground: Sumayad (Nasadsad) ang bapor.

Ah!: interj. An exclamation of pity, admiration, surprise, etc.: Ah!

Ahead:
(1) adv. straight in front of one: Una, nauuna, nauuna (adj. or v. in Tag.). He is ahead of us: (Una (Nauuna) siya sa min.
(2) adj. in advance: Nauuna, nauuna (v. in Tag.). John is ahead of his class (classmates) in reading. Nauuna si Juan sa

kanyang mga kaklase sa pagbasa.
(3) to go ahead means (a) to go first: Mauna, mauna, umuna, pagpauna. In going home, he went ahead of us: Nagpauna (Umuna) siya sa amin sa pag-uwi. (b) to continue or proceed with: Magpatuloy, ipagpatuloy. Go ahead with your plan: Ipagpatuloy mo and iyong panukala. Go ahead (as a common expression): Sige na (gen. term). Lakad na. Magpatuloy ka.

Aid:
(1) n. help; support: Tulong, pantulong (something which helps). I will ask your aid. Hinihigin ko ang iyong tulong. This is an aid in the study of Tagalog: Ito’y pantulong sa pag-aaral ng Tagalog.
(2) succor; relief: Saklolo. The aid for the fire victims will arrive tomorrow: Bukas darating ang saklolo sa mga nasunugan.
(3) a helper; an assistant: katulong, katulungin. He is my aid in the office: Siya ang katulong ko sa tanggapan.
(4) v. to help: Tumulong, tulungan. Who will aid him? Sino and tutulong sa kanya?
(5)to give relief: Sumaklolo, saklolohan.

Ail:
(1) v. to be ill: May sakit. May karamdaman. May diperensiya. He has been ailing for a month: May isang buwan na siy may sakit (may diperensiya).
(2) to cause uneasiness: Bumalisa. Bumagabag. What ails the child?: Ano and bumabalisa (bumabagabag) sa bata? Or coll.: Ano and nangyayari sa bata? (What is happening to the child)?

Ailment: n. illness; sickness. Karamdaman. Sakit, pagkakasakit. Diperensiya (Sp.).

Aim:
(1) n. an intention: Layon, layunin. Tunguhin. Balak. What is his aim?: Ano and kanyang layunin?
(2) a purpose: Sadya. Dahilan. Pakay. What is your aim in seeking him?; Ano ang iyong sadya (Dahilan) sa paghanap sa kanya? What is your aimin coming here?; Ano ang pakay mo sa pagparito?
(3) the act of pointing a firearm: Puntirya, punteriya (Sp.), pagpuntirya, pagpunteriya. Pagtudla. Pagputok. His aim was so poor that he missed the lion: Napakasama ng kanyang puntirya kaya hindi niya tinamaan ang leon.
(4) v. to direct or point something such as agun: Pumuntirya, ipuntirya, puntiryahin, pumuntirya, ipunteriya, punteriyahin. Umasinta, iasinta, asintahin. What are you aiming at? Ano and pinupuntirya (inaasinta) mo? He aimed at th target: Pinuntirya (Inasinta) niya ang target. Syn. Tumudla, tudlain. Tumutok, tutuka. Sumipat, sipatin.
(5) to ontend: Magbalak, balakin. He aims to go there: Nagbabalak siyang pumaroon.
(6) to direct words at someone: Patamaan. Puntiryahin, punteriyahin (coll.). His words are aimed at me: Ako ang pinatatamaan (pinupuntirya) ng kanyang mga salita.

Air:
(1) n. the mixture of gases that surrounds the earth; atmosphere: Hangin.
(2) the space overhead; the sky: Himpapawid. Up in the air: Nasa himpapawid.
(3) light wind; breeze: Simoy (ng hangin). The air outside is fresh: Sairiwa ang simoy ng hangin sa labas.
(4) melody; tune: Himig. Tugtugin. They played a new air over the radio: Tumugtog sila ng is bagong himig sa radio. Pinatugtog nila sa radio and iis bagong himig.
(5) way; look; manner: kilos. Anyo. Ulagali. He had the air of a sacred child: Ang kilos niya ay tulad ng sa isang takot na bata.
(6) v. to expose to the air for cooling or ventilations: MAgpahangin, pahanginan. Magyangyang, iyangyang. Air the clothes: Pahanginan mo ang mga damit. Iyangyang mo ang mga damit. Take the air (Take some air): Magpahangin ka. (“Magpahangin” for person).
(7) to make known: Magpahayag, iphayag, ihayag. Maghinga, ihinga (fig.). He aired his views (ideas).: Ipinahayag (Inihinga) niya ang kanyang mga kurokuro.
(8) in the air means (a) going around: Kumakalat. News is in the air that the President will resign: May balitang kumakalat na magbibitiw ang Presidente. (b) uncertain; undecided: Nag-aalinlangan. Nasa alanganin. Walang-katiyakan (Katiyakan).
(9) on the air; broadcasting: Ibinobrodkast. Nasa himpapawid. The program is on air: Ang palatuntunan ay nasa himpapawid.

Air base: airport and headquarters for military airplanes: Himpilan ng eruplano ng hukbong – panghimpapawid.

Air castle: a daydream: Pangangarap ng gising.

Aircraft:
(1) airplane or airplanes: Eruplano o mga eruplano.
(2) all kinds of aircraft: Mga sasakyang panghimpapawid.

Airdrome:
(1) n. airport: Himpilan ng eruplano.
(2) field for aircraft: Paliparan. Palapagan.

(3) hangar: Silungan ng eruplano.

Airfield: n. Paliparan, palapagan.

Airforce: n. Hukbong – panghimpapawid.

Airing: n. an exposure to the air for warming, drying, etc.: PAgpapahangin. Pagyayangyang.

Air mail: mail sent by aircraft: Ermeyl (Eng.). Koreong – panghimpapawid. Send this by air mail: Ipadala mo ito sa ermeyl.

Airman: n. a pilot of an aircraft: Piloto ng eruplano. Abyador (Sp.).

Airplane: n. earoplane: Eruplano (Sp. Earoplano).

Airport: n. the place for airplanes to land at and start from: Paliparan, himpilan ng eruplano.

Air pump: a machine for forcing air in or drawing air out of something: Bomba ng hangin.

Air raid: an attack by airplane: Pananalakay ng eruplano. Salakay buhat sa himpapawid (attack from the air).

Airtight:
(1) adj. so tight that no air can get in or out: Hindi mapapasukan (malalabasan) ng hangin (literal trans.).
(2) leaving no opening, hence flawless: Hindi malulusutan. Naakahigpit. An airtight argument: Isang argumentong hindi malulusutan.

Airy:
(1) adj. breezy: Mahangin. Aliwalas, maaliwalas. A large airy room: Isang malaki at mahanging (maaliwalas na) silid.
(2) gay; merry: Masaya. Airy laughter: Masayang tawa (pagtawa).

Aisle:
(1) n. the part of a church at the side of the main part of nave: Ala (Sp.). Note: This word is not common, so the general term “Daanan sa tabi” may be used or the Spanish “pasilyo” for passageway.
(2) space between rows of seats in a church, theatre, etc.: Pagitan. Daanan. The aisle between the seats should be three feet: Ang pagitan ng mga upuan ay dapat maging tatlong talampakan.

Ajar: adj. slightly open: Nakaawang (from awing). Nakakawang (from kawang). Nakabukas nang bahagya. He left the door ajar: Iniwan niyang nakaawang (nakabukas nang bahagya) ang pinto.

Akimbo: adj. with the hand on the hip and elbow bent outward: Nakapamaywang.

Akin:
(1) adj. belonging to the same family; related: kamag-anak, magkamag-anak (nouns in Tag.). they are akin to me, in fact they are my cousins: Sila’y mga kamag-anak ko, sa katunayan ay mga pinsan ko sila. Syn. Kasamahan.
(2) alike: similar: katulad, magkatulad, natutulad. Kahawig, magkahawig, nahahawig. Kauri, magkauri. Kawangis, magkawangis. They are akin in ther love of (liking for) reading: Magkatulad sila ng hilig sa pagbabasa. Akin to pain: Nahahawig sa sakit.

Alacrity:
(1) n. a brisk ang eager action; liveliness: Kagaanan ng katawan. Kasiglah is very old, he still moves with alacrity: Bagama’t matandang-mtanda na ang lalaki, kumikilos pa rin siya nang buong ksiglahan.
(2) a cheerful willingness: Kaluwagang-loob, kaluwagan ng loob. He obeyed with alacrity: Sumunod siya nang may kaluwagang-loob. Or use adv. phrase: Sumunod siya nang maluwag sa loob.

Alarm:
(1) n. a warning of danger: Babala. Hudyat. Alarma (Sp.). Did you her the alarm? Narinig mo ba ang babala (hudyat, alarma)?
(2) a device for making noise to waken or warn people: alarma (Sp.). sirena (Sp.).
(3) fright; fear: Takot, pagkatakot, Pangamba, pangangamba. Bagabag, pagkabagabag.
(4) adj. giving an alarm: May-alarma. Nagbibigay ng alarma. An alarm clock: Relos na may alarma.
(5) v. to fear: Matakot. Mangamba. Mabagabag. Don’t be alrmed: Huwag kang matakot.
(6) to frighten: Tumakot, manakot, takutin. Do not alarm the child: Huwag mong takutin and bata. Who alrmed you?: Sino and tumakot sa iyo?

Alarmist:

(1) a person who alarms other needlessly: Taong mapagbigay-takot. Taong mapagbigay-pangamba. Taong mapanakot.
(2) a person who is easily alarmed: Taong matakutin.

Alas: an exclamation expressing sorrow, pity, dread, or regret: Sa aba (not coll.). the mother kept hoping that her sick child would recover but alas, God took him: Patuloy na umaasa ang inang galling ang kanyang maysakit na anak, nguni’t asa aba, kinuha na siya ng Diyos.
Even English, “Alas” is not conversational. “What a pitty!” and “Hard luck!” are common. Tagalong equivalent: Sayang! Nahulog siya sa pagsusulit (Iksamen). What a pity the mirror was broken: Sayang! Nabasag ang salamin.

Alb: n. along white robe worn by a priest at Mass: Alba (Sp.).

Albino: n. a person or animal with a milky skin, very light hair and pink eyes: Anak – araw, Sarka (Sp. Zarco).

Album: n. a book for holding photographs, etc.: Album (Eng.).

Albumen, albumin: n. the shite of an egg; puti ng itlog. Klaro ng itlog.

Alcohol: n. Alkohol (Sp.), alcohol (Eng.).

Alcoholic:
(1) adj. containing alcohol: May-alkohol; may – alcohol. Alcoholic beverages. Mag inuming may – alkpol.
(2) n. a habitual drunkard: Maglalasing, mapaglasing. Lasenggo.

Alderman: n. a councilo: Konsehal (Sp.). Konsilor, konsilor (Sp.).

Ale: n. beer: Serbesa (Sp.).

Alert:
(1) adj. watchful; wide-awake: Listo-a, listo-a (Sp.). Alisto (variant in Tag. But also used as verb in the imperative). Be alert!: Alisto kayo! A good dog is always alert: Ang mabuting aso ay lagging listo. The children are alert because the supervisor will come: Alisto and mga bata sapagka’t darating ang superbisor. Syn. Handa, nakahanda.
(2) lively; nimble: maliksi. Mabilis.
(3) on the alert: watchful; ready: Nakahanda. Alisto. The soldiers are on the alert: Nakahanda ang mga kawal (sundalo).
(4) n. a warning signal: Hudyat. Babala. The soldiers are waiting for the alert: naghihintay ng hudyat (babala) ang mga sundalo.

Alertness:
(1) n. liveliness, nimbleness: Pagkamaliksi, kaliksihan.
(2) watchfulness: Pagkaalisto, kaalistuhan.

Algebra: n. a branch of mathematics: alhebra (Sp.). aldyibra (Eng.).

Alias: n. an assumed name: Alyas (Eng.). Balatkayong ngalan.

Alibi:
(1) n. the plea or the fact that a person was somewhere else when a certain crime was committed: alibay (Eng.). Dahilan o katwiran (reason). he has an alibi. May alibay (dahilan) siya.
(2) an excuse: Dahilan. Sangkalan (coll.). She made her studies an alibi for not going to the party: Ang pag-aaral ang ginawa niyang dahilan (sangkalan) ng (sa) di pagtungo niya sa handaan.

Alien:
(1) n. foreigner: Dayuhan. Taga-ibang-bansa. Banyaga. Aliens are not permitted to own land here: Ang mga dayuhan (Tagaibang-bansa) ay hindi pinahihintulutang magmay-ari (magkaroon) ng lupa rito.
(2) adj. foreign: dayuhan. Banyaga. Tagaibang-bansa. Ng dayuhan. Ng banyaga. Ng tagaibang-bansa. Alien property: Pag-aari ng dayuhan. Alien tongue (language): Banyagang wika.
(3) not sutomary; strange: Hindi gawi. Hindi ugali. Bago. The wearing of hats by girls is alien here: Ang pagsusumbrero ng mga babae ay hindi gawi (ugali) rito; Backbiting was alien to him: Hindi niya ulagi (gawi) ang manirang – puri.
(4) contrary to: Laban o nalalaban (sa) Salungat.

Alienate:
(1) v. to make unfriendly; to turn away in feeling or affection: Mag-palayo ng (Malayo ang) damdamin. He was alienated from his sister by her foolish acts: Nalayo ang damdamin niya sa kanyang kapatid na babae dahils sa mga kalokohang

ginawa nito.
(2) to transfer ownership of: maglipat ng (Malipat, ilipat and) pagkamay-ari. Magsalin (Masalin, Isalin) sa ibang pangalan. His property was alienated: Nalipat (nasalin) sa obang pangalan ang kanyang pag-aari.

Alight1:
(1) v. to get down; get off: Bumaba. Umibis. Lumapag. He alighted from the taxi: Bumaba (Umibis) siya sa taksi.
(2) to come upon be chance; happen to find: Makatagpo, matagpuan. He alighted on one of the first copies published of that book: Nakatagpo siya ng isa sa mga unang limbag na kopya ng aklat na iyon.
(3) to settle on like a bird or insect, on a flower: Dumapo, dapuan. The bird alighted on the mango tree. Ang ibon ay dumapo ng mangga.

Alight2:
(1) adv., adj. on fire: nagniningas. The paper is alight: nagniningas ang papel.
(2) lighted up; bright: maliwanag, nagliliwanag. Her face was alight with happiness: Ang kanyang mukha ay nagliliwanag sa kagalakan (kagalakan).

Align:
(1) v. put in a straight line: Magpantay, ipagntay. Humanay, ihanay. Pumila, ipila.
(2) to side with: Pumanig, panigan. Kumampi, kampihan. He aligned himself with the other party: Kumampi (pumanig) siya sa ibang partido (lapian).

Alignment: n. an arrangement in a straight line: Hanay, pagkakahanay. Hilera (Sp.), pagkakahilera. The troops were in perfect alignment: mahusay na mahusay ang pagkakahanay (pagkakahilera) ng mga sundalo.

Alike:
(1) adj. similar; like one another: Magkamukha, magkakamukha (if more than two). Magkatulad. Magkahawig. Magkapareho. The sister are alike: Magkamukha and magkapatid (na babae).
(2) adv. similarly; in the same way: Magkatulad, atb. Tom and his father walk alike: Magkatulad lumakad si Tomas and and kanyang ama. MAgkatulad lumakad ang mag-ama ni (nina) Tomas.

Alimony: n. legal allowance from husband to wife because of separation: Sustento (Sp.).

Alive
(1) adj. living: Buhay. Was the snake alive or dead when you saw it?: Buhay ba o patay ang ahas nang makita mo iyon?
(2) active; lively; brisk: Masigla.
(3) full of people or things in motion; swarming: Punung-puno. The streets were alive with people; Ang mga kalye ay punung-puno ng mga tao.
(4) alive to; realizing: Tanto, natatanto. Alam, nalalaman. Are you alive to what is goin on?: Natatanto (alam, nalalaman) mo ba ang nangyayari?

All:
(1) n., adj. everyone; every one of: lahat, lahat-lahat. Ang lahat. Taganas. Parapara. All were satisfied: Nasiyahan and lahat. You are all good: Lahat-lahat kayo ay mabuti. Taganas (parapara) Kayong mabuti. All the mangoes are rotten: Bulok na lahat and mangga. Syn. Pulos. Panay, Pawa. All of them are noisy: Pulos (panay, pawa) silang maiingay.
(2) each and every one: Bawa’t isa. Ang bawa’t isa. Ang bawa’t isa. Give all of them some candy: bigyan mo ng kendi and bawa’t isa.
(3) adj. entire: Buo. Tanan. In all mu life, I haven’t seen a person like her: Sa tanang (buong) buhay ko ay wala pa akong nakikitang taong katulad niya. With all his strength: nang buong niyang lakas. With all his love: Nang buo niyang pag-ibig.
(4) above all: Higit sa lahat. Sa ibabaw ng lahat. Love God above all: Ibigin mo ang diyos nang higit sa lahat.
(5) at all; in any way or to any extent whatever: Sa ano mang (anumang) paraan. They are not all related to each other: hindi sila magkamag-anak sa ano mang (anumang) paraan.
(6) in all; all told: Lahat. Twenty in all: Dalawampung lahat.
(7) all-around; excellent in all or many aspects: Panlahat. An all-around athlete: Manlalarong panlahat.

Allay:
(1) v. to make less: Magbawas, bumawas, bawasan, mabawasan mabawahan. His anger was allayed when he saw his child: Ang kanyang galit ay nabawasan nang makita niya ang kanyang anak.
(2) to check: Sumugpo, masugpo, sugpuin. The fever was alllwayed by the medicine: Ang lagnat ay nasugpo ng gamut.
(3) to become or make quite: Tumahimik, magpatahimik, patahimikin, mapatahimik. Gumaan, magpagaan, pagaanin, mapagaan. His fears were allyed when he heared the news of the safety of his family: Napatahimik (Tumahimik) ang kanyang kalooban nang m niyang ligtas and kanyang pamilya.
(4) to rlieve: Magpabawa, makapagbawa, makapagpabawa. Mophine allays the pain of cancer: Ang morpina ay nagpapabawa sa kirot (sa sakit) ng kanser.

Allegation: n. assertion without proof: Ang sinasabi, ang pinagsasabi. Paninindigan.

Allege:
(1) v. to state positeively without proof: Manindigan, panindigan. This man alleged that his watch was stolen: Pinanindigan ng lalaking ito na ninakaw and kanyang relos (relo).
(2) simply to assert; declares: Magsabi, sabihin. She alleges that her mother was right: Sinasabi niyang tama ang kany ina.
(3) to give or bring forward as a reason or excuse: Magdahilan, idahilan. Mangatwiran, ikatwiran. He alleged illness so as to enable him to leave early: Idinahilan niya and pagkakasakit upang siya’y makaalis nang maaga.

Allegiance: n. loyalty; faithfulness: katapatan, pagkamatapat. He proved his allegiance to the party: Pinatunayan niya and kany katatan sa partido (lapian).

Allegory: n. a representation by a figurative story: Alegoriya (Sp.). Talinghaga. There are many allegories in the Bible: maraming talinghaga sa Bibliya

Allergic: adj. Masama (Nakasasama) sa katawoad translation). Hindi hiyang. I am allergic to shrimps: masama (nakasasama) sa aking katawan and hipon. Hindi jiyang sa akin and hipon.

Alleviate:
 (1) v. to lighten or lessen physical or mental trouble: Magpabawa, makapabawa, papagbawahin. Magpakalma, magpaka, pakalmahin. Morphine alleviates pain: Nagpapabawa (Nakakapagpapakalma) ng sakit (kirot) ang morpina. The sympathy of her friends alleviated her sorrow: Ang pakikiramay ng kanyang mga kaibigan ay nagpabawa (nakapagpabawa) sa kanyang kalungkutan.
(2) to make easier to endure: Magpaginhawa, paginhawahin. Mapagaagaanin. His help alleviated her troubles (burden): Ang kanyang tulong ay nagpagaan (nagpaginhawa) sa kanyang mga suliranin (hirap).
(3) to lessen: Bumawas, makabawas, bawasan.

Alley: n. a narrow back street: eskina, eskinita (Sp. But meaning a “street corner”). Makipot na daan. Kalyehon (Sp.).

Alliance : n. a union formed by agreement: Pag-aanib. Pagkakakisa, kaisahan. Kasunduan. Alyansa (Sp.). the alliance of small nations: Ang pag-aanib-anib ng maliliit na bansa: the members of the alliance are six: Anim and mga kasapi sa kasunduan (Kaisahan).

Allied:
(1) adj. united by agreement: magkaanib, magkakkaanib. Allied nations: Bansang magkakaanib.
(2) connected: Konektado (Sp.). Kaugnay. Kainalam. His business is allied with several banks: Ang kanyang negosyo ay konektado (kaugnay, kainalam) sa maraming bangko.
(3) related or somewhat similar: Magkakatulad. Magkakauri. Allied industries: Magkakatulad na (Magkakakuring) industriya.

Allies: n. pl. (See “ally”): Magkakaabin. Magkakatulong. The allies in the Second World War were the United Staes, England, Russia and others: Ang magkakaanib (magkakatulong) noong Ilakawang Digmaang pandaigdig ay ang estados Unisod, Inglatera, Rusya at iba pa.

Alligator: n. a broad meaning, any crocodile: Buwaya.

Alligator pear: Abokado (Eng.).

Allot:
(1) v. to divide and distribute in parts or shares: Mamahagi, ipamahagi, maipamahagi. The profits have all been allotted: Ang pakinabang (tubo) ay naipamahagi nang lahat.
(2) to give as a share; assign: Mag-ukol, iukol, ukulan. Magtoka, itoka, tokahan. The principal allotted each class a part in the program: Tinokahan ng principal and bawat klase na magkaroon ng bahagi sa palatuntunan. Itinoka ng principal ang bawat klase ang isang bahagi sa palatuntunan. This house is allotted to you: Ang bahay na ito ay iniuukol (itinotoka) sa iyo. Syn. Maglaan, ilaan, paglaanan. Magtalaga, italaga, talagahan.

All-out: adj. complete; total: Ganap. Lubos. All-out silence: Ganap (lubos) na katahimikan. Ann all – Out effort: Ganap na pagsisikap.

Allow:
(1) v. to permit: Magpahintulot, ipahintulot, pahintulutan, tulutan. Pumayag, payagan. He was allowed to o home: Pinahintulutan niyang umuwi. Allow me to visit you: Tulutan (payagan) mo akong dumalaw sa iyo. (Note: “Tulutan” is a short from “pahintulutan.”)

(2) to give; let have: magbibigay, bigyan. Mary is allowed 50 cents a day for lunch at school: Si Maria ay binibigyan ng isang salapi araw-araw para sa kanyang tanghalian sa paaralan.
(3) to admit; acknowledge: Tumatanggap, tanggapin. Kumilala, kilalanin. The judge allowed John’s claim: Tinanggap (kinilala) ng hukom ang kahilingan ni Juan.
(4) to let; to tolerate; permit; to suffer: maatim, atimin. Matiis, tiisin. Are you going to allow us to become beggars and be laughed at? Maaatim mo bang kami ay mamulubi at mapagtawanan?
(5) to allow for, sometimes means (a) to take into considereations: Magsaalang-alang, isaalang-alang. In making the dress large she allowed for its shrinking: Ang pagpapaluwang niya sa baro ay isinasaalang-alang niya ang pag-urong niyon. (b) to male allowance: Magpataan, pataanan. Make the dress large allow for shringkage: gawin mong malaki and baro para pataanan ang pag-urong.
(6) to add: Magdagdag, dagdagan, idagdag. Allow one inch because that will shrink. Dagdagan mo (ang haba) ng isang pulgada sapagkat uurong iyon.
(7) to subtract: MAgbawas, bawasan. Allow one inch because that will expand in length: Bawasan mo ng isang pulgada sapagkat hahaba iyan.

Allowance:
(1) n. the amount added to make up for something: Pataan. Palabis. In cutting the dress make an allowance for shrinkage: Sa pagtabas ng baro, lagyan mo ng pataan (palabis) sa pag-urong.
(2) a limited share set apart; a definite portion or amount given out: Rasyon (Sp.). Each prisoner has an allowance of two hundred grams of rice: Dalawan-daang gramong bigas ang rasyon ng bawat preso (bilanggo).
(3) amount for expenses: gugulin, panggugul. Panggastos. Panustos. Sustento (Sp.). Mary has an allowance of two pesos a day: Si Maria ay may panggastos na dalawang piso isang araw.
(4) to make allowance: See “allow or” under “allow.”

Alloy:
(1) n. an inferior metal mixed with a more valuable one: mababang uri ng metal na kahalo ng mataas na uri. Tumbaga (specific for copper and gold). This is not a pure gold; there is some alloy in it: hindi to lantay nag into, may kahalo itong mababang uri ng metal.
(2) a mixture of two or more metals: Magkahalong metal. Hakuang (Pinahalong) metal. A five-centavo coin is an alloy: Ang lilimahing sentimos nap era ay metal na haluan. Pinaghalong metal ang sisingkuhing barya.

All right:
(1) correct: Tama. Tumpak. Wasto. The sentence is all right: tama (tumpak, wasto) and pangungusap.
(2) yes: Oo. All right, you can go: Oo makakaalis (makaaalis) ka na.
(3) good enough: Mabuti na. Mahusay na. Tama na.

All-round, all-around: adj. able to do many things: Maraming alam na gawain. Maraming alam na laro (for athlete). Panlahat. An all-round anthlete: Manlalarong panlahat (maraming alam na laro).

All Saint’s Day: Todos los Santos (Sp.). Araw ng mga Banal.

Allude: v. to refer indirectly; mention slightly: Magparinig, pagparinggan, iparinig. Magpahiwatig, pahiwatigan, ipahiwatig. Magparamdam, pagparamdaman, iparamdam. Tumukoy, tukuyin (implies direct reference). No not ask him about his failure in the exam; do not even allude to it: Huwag mong itanong ang pagkahulog niya sa iksamen, ni huwag kang magpapahiwatig ng anuman tunngkol doon. If he is here don’t allude to his debt: Kung naririto siya, huwag kang magpapahiwatig ng anuman tungkol sa kanyang utang.

Allure:
(1) v. to tempt: Tumukso, manukso, matukso, tuksuhin.
(2) to attract: Humikayat, manghikayat, hikayatin. Umakit, mang-akit, akitin. Those things allure him to sin: Ang mga bagay na iyon ay tumutukso (humihikayat, umaakit) sa kanya na magkasala. Syn. Kumati, katiin.
(3) to captivate: Bumihag, bihagin.
(4) to fascinate; charm: Gumagayuma, magayuma, manggayuma, gayumahin. Bumighani, mabighani, bighaniin. Humalina, mahalina, halinahin.
(5) n. charm: Gayuma, panggayuma. Ganda, kagandahan (beauty).
(6) fascination: pagkabighani.

Allurement:
(1) n. temptations; Tukso, pagkatukso.
(2) act of attracting; attraction: PAg-akit, pang-akit. Paghihikayat, panghihikayat.
(3) fascination; charm: gayuma, panggayuma. Halina, panghalina.
(4) a thing that allures; an attraction: Panghikayat. Pang-akit. Pambalani. Panggayuma. Panghalina.

Alluring:
(1) adj. harming. Kaakit-akit, mapang-akit. Kabigha-bighani. Kahali-halina, mapanghalina. Alluring eyes: Kaakit-akit na

mga mata.
(2) tempting: Nakatutukso, mapanukso. Nakahihikayat, mapanghikayat. Nakagaganyak, mapangganyak.

Allusion: n. an indirect reference: Parunggit, pagpaparunggit. Parinig, pagpaparinig. Pahiwatig, pagpapahiwatig. Paramdam, pagpaparamdam. Tukoy, pagtukoy (more direct). The allusion to the past made John angry: Ang parunggit (paramdam) tungkol sa nakaraan ay ikinagalit ni Juan. John noticed the allusion made about him: Napansin ni Juan ang pagpaparinig tungkol sa kanya. John is hurt by an allusion to his failure in the exam: Si juan ay nasasaktan sa ano mang parunggit (paramdam) tungkol sa kanyang pagkahulog sa iksamen.

Ally:
(1) n. ally; a person ar state united with another for a special purpose: kaanib. Kapanig. Kapanalig. England was an ally of the United States during World War II: Ang Inglatera ay kakampi ng Estados Unidos noong Ikalawang Digmaang Pangdaigdig. Syn. Kaisa. Kakatig. Kakampi.
(2) v. ally; to unite or join by alliance: Kumampi, makikampi, kampihan. Umanib, makianib, ianib. Kumatig, makikatig, katigan. Pumanig, makipanig, panigan. One country will ally itself with another to protect its people: Makikianib and isang bansa sa kapwa bansa upang mapangalagaan ang kanyang mga mamamayan.

Almanac: n. calendar with varied information: Kalendaryo. Almanake (Both Sp.).

Alimighty: Adj. omnipotent; all-powerful: makapangyarihan. God is almighty” makapangyarihan ang Diyos.

Almost: adv. nearly: Halos. Kamuntik na, muntik na. He almost fell: Kamuntik na siyang mahulog. He almost died: Kamuntik na siyang mamatay. Halos mamatay siya.

Alms:
(1) n. the money or gifts to help the poor: Limos
(2) contribution: Abuloy
(3) to ask or beg alsm: Magpalimos. Manghingi ng abuloy.
(4) to give alms: maglimos, limusan. Mag-abuloy, abuluyan.

Aloft:
(1) adv. far above the earth: Nasa kaitaasan (ng himpapawid).
(2) up in the air: Nasa itaas. The earoplane is already aloft: Nasa itaaas na ang eruplano.

Alone:
(1) adj., adv. without anyone else: Nag-iisa. Mag-isa (Adv.). He is alone in the house: Nag-iisa siya sa bahay. He is standing alone in the rain: Nag-iisa siyang nakatayo sa ulanan (ulan). He is playing alone: Mag-isa siyang nagllaro.
(2) only: Lamang. Meat alone is not the best food for children: Ang karne lamang ay hindi pinakamabuting pgkain para sa mga bata.
(3) let alone means (a) not to interface with: Bayaan. Hayaan. Huwag intindihin. Let the child alone: bayaan (Hayaan) mo ang bata. (b) not to mention: Huwag nang sabihin. Huwag banggitin. He is not even rich, let alone a millionaire: huwag nang sabihing siyay isang milyonaryo; hindi man lamang siya isang mayaman.

Along:
(1) prep. following the length of: Habang-daan. Sa buong hinaba – haba. Sa kahabaan ng. Blood stains could be seen along the corridor: May makikitang mga patak ng dugo sa buong hinaba-haba (kahabaan) ng pasilyo. Rubbish was scattered along the road: Habang-daan (sa kahabaan ng dadn) ay nagkalat and mga basura.
(2) alongside: Sa tabi (Sa baybay, sa gilid) ng. There were trees along the road: May mga Punong-kahoy sa baybay (sa tabi) ng daan.
(3) adv. all along; all the time: Matagal na (fro long time). I knew all along that he was lying: Matagal ko nang alam na siyay nagsisinungaling.
(4) further; onward: rendered by “pa” with appropriate verb e.g.: Walk along: Lumakad ka pa. Continue along: Tumuloy ka pa.
(5) to come, go, or take along with: Sumama, ipagsama, isama, samahan. Come along with me: Sumama ka sa akin. Take your child along: Ipagsama (isama) mo ang iyong anak.
(6) get along means (a) go away: Hayo na. Sige na. Lakad na. Get along now, you might be late: Sige (hayo) na, baka ka mahuli (b) manage: Mamuhay. She finds it hard to get along since her husband died: Nararanasan niyang mahirap ang mamuhay mula nang mamatay ang kanyang asawa. (c) to succeed; to prosper: magtagumpay. Umunlad. He is getting along well in his business: Umuunlad (nagtatagumpay) siya sa kanyang pagnenegosyo (negosyo). He gets along well with his mother-in-law: Nakakasundo niyang mabuti and kanyang biyanang babae.

Along side:
(1) prep. at or by the side of: Sa tabi (sa gilid, sa baybay) ng. The boat was alongside the wharf: Ang bapor ay nasa tabi ng daungan.
(2) adv. side by side: Magkaagapay. MAgkatabi. Magkapiling.

Aloof:
(1) adv., adj. away: Malayo. Hiwalay. He stood aloof from the other boys: Siya ay nakatayong malayo (hiwalay) sa ibang batang lalaki. He kept aloof because he did not like them: malayo siya sa kanila sapagkat silay hindi niya gusto.
(2) apart: Hiwalay, magkahiwalay. Magkalayo. The two stood aloof from each other: Magkalayog nakatayo ang dalawa. Magkalayo (magkahiwalay) ang dalawa.
(3) adj. unsympathetic; uninterested; reserved: walang-malasakit. Malayo. He is aloof towards me. Walang-malasakit (Malayo) siya sa akin.

Aloud:
(1) adv. audibility; loudly: Malakas. He prayed aloud: nagdasal siya nang malakas.
(2) out loud (in voice): Pasigaw. Malakas. He spoke aloud although he was alone: Pasigaw siyang nagsalita kahit na nag-iisa. She answered her mother aloud: Pasigaw siyang sumagot sa kanyang ina.

Alp: n. a high mountain: Mataas na bundok.

Alpha:
(1) n. the beginning: Simula.
(2) Alpha and omega means the first and the last of the beginning and the end. Simula at katapusan (wakes).

Alphabet: n. Abakada. Alpabeto (Sp.). Baybayin.

Already: adv. before or by this time. Na. He has already arrived: Dumating na siya. The paint is dry already: Tuyo na and pintura.

Also: adv. in addition; besides; too; likewise: Rin, din. Pati. Man. He also: Siya rin (din). I also: Ako man (din, rin). Not only Peter but also John: hindi lamang si Pedro kundi pati si Juan (kundi si Juan din, kundi si Juan man). I shall also go with her: Ako man ay sasama sa kanya.

Altar: n. Altar (Sp.). Dambana (not so common).

Alter:
(1) v. to change: bumago (trans. v.), baguhin. Alter the arrangement of the chairs: baguhin mo ang pagkakaayos ng mga silya. Who altered the arrangement of the chairs?: sino and bumago sa pagkakaayos ng mga silya? He has latered much: Nagbago siya ng malaki.
(2) to become different: mag-iba, ibahin. Don’t alter the meaning: Huwag mong ibahin (baguhin) ang kahulugan.
(3) to become different: Magbago, mabago. Mag-iba, maiba. Her attitude towards me has altered: nagbago (nag-iba) ang pagtingin niya sakin.

Alteration:
(1) n. a change: pagbababago. Pag-iiba. A very noticeable alteration: isang kapansin-pansing (kapuna-punang) pagbababago.
(2) the act of changing: Pagbababago, pagkabago, pagkakabago.

Altercation: n. angry dispute: Magulong pagtatalo. Balitaktakan. Taltalan. There was an altercation over the referee’s descision: nagkaroon ng balitaktakan (magulong pagtatalo) sa pasiya ng reperi.

Alternate:
(1) v. alternate; to take turns: Maghalili o maghalinhinan (for two). Maghali-halili (for more than two). Lucy and her sister alternate in taking care of their mother: Si Lucia at ang kanyang kapatid na babae ay naghahalinhinan sa pag-aalaga sa kanilang ina. Alternate in going to the Mission: Maghali-halili kayo sa pagdalo sa Misyon.
(2) to do something, first one and then another byturns: Magsalisi. Magsaliatn – from “salit” (for two only or more than two). The boys and girls will alternate in entering the room: Ang mga batang lalaki at babae ay magsasalisi (magsasalisihan) ng pagpasok sa silid.
(3) n. alternate; one appointed to take place of another: kahalili, panghalili. Pamalit, kapalit. John is my alternate in cas I wont be able to work: Si Juan ang aking kahalili kung sakalit hindi ako makapagtrabaho.
(4) adj. every other: Tuwing ikalawa. Maka-makalawa. We buy ice on alternate days: Tung ikalawang araw kami kung bumili ng yelo. Maka-makalawa kung kamiy bumili ng yelo.
(5) alternating: Salit-salit. Alternate vows of tomatoes and onions: Salit-swalit na mga hanay ng kamatis at sibuyas.

Alternately: adv. one after another: Salit-salit, salitan. Sali-salisi, salisihan. Align the small and large books alternately: Ihanay (ihelera) mo nang salitan ang maliliit at malalaking libro (aklat).

Alternative:
(1) n. a choice between two things. Pamimili (pagpili) sa dalawang bagay.
(2) to have an alternative: Makapamili. Maaring mamili. Magkaroon ng mapagpipilian. I have the alternative – to

study or work: Makapamimili ako sa pag-aaral o pagtatrabaho, I have no other alternative: Wala na akong ibang mapagpipilian.
(3) to be given an alternative: papamiliin. John’s father gave him the alternative of staying in school or going to work: Si Juan ay pinapamili ng kanyang ama sa pagpapatuloy ng pag-aaral o pagtatarabaho.
(4) adj. giving or requiring a choice between things: Mapagpipilian. Mapamimilian. The army had alternative plants: Ang hukbo ay may mapagpipiliang mga plano (panukala).

Although: conj. Though: Kahit na. Kahiman, kahit . Maski. Bagaman. Leave it although he is not here: Iwan no na iyan kahit na wala siya rito. I shall give this to you although it is not mine: Ibibigay ko ito sayo bagaman (maski) hindi akin.

Altitude: n. height: Taas. The altitude of the mountain is 5,000 feet: Ang taas ng bundok na iyon ay 5,000 talampakan.

Altogether:
(1) adv. completely; entirely: Lubos. Ganap. Your opinion is altogether completely; entirely. Lubos. Ganap. Your opinion is altogether wrong: Ganap (lubos) na mali ang iyong opinion (kuro-kuro). Maling ganap ang iyong opinion.
(2) on the whole: Sa kabuuab. Sa kalahatan. Altogether, we was plased: Sa kabuuan siyay nasiyahan.

Aluminum: n. a silver-white, very light metal: Aluminyo (Sp.).

Alumni: n. the graduates or former pupils of a school or college: Alumnay (Eng.). Mga nagtapos (nakapagtapos) sa isang paaralan.

Always: adv. at all times: Lagi. Parati. Palagi. Pirme (Sp.). He is always late: Lagi (Palagi, parati, pirme) siyang huli.

Am:
(1) v. there is no real verb “to be” in tagalong “Am” is continued in verb’s present tense. I am reading: Bumabasa ako. Ako’y bumabasa.
(2) as used with an adjective: I am tired: Pagod ako. Ako’ypagod. (The ligature “ay” is not really the verb “to be.”)

Amalgamate: v. to combine; unite; blend: Mag-isa, pag-isahin. Magsama. Pagsamahin. The two companies were amalgamated into one big company: Ang dalawang kompanya ay pinag-isa (pinagsama) upang maging isang malaking kompanya. Syn. Mag-anib, pag-anibin.

Amalgamation:
(1) n. a combination; union: pag-iisa. Pagsasama.
(2) a mixture. Use verb from and pinag-halo or adj. magkahalo.

Amass: v. to save: Mag-impok, impukin. Magtipon, tipunin. To amass a fortune: mag-impok ng kayamanan.
Amateur:
(1) n. one who does something for pleasure, not for money, e.g. as an athlete, musician, actor: Amtur (eng.). Manllarong hindi pagpapaupa, kundi manllaro lamang dahil sa hilig (lit. definition).
(2) a person who does something rather poorly, not skillfully: Baguhan. Bagito. Apisyunado – a (Sp. Aficionado). That is the work of an amateur: Iyan ay gawa ng isang baguhan (apisyunado, bagito).
(3) adj. being an amateur: Amatyur (eng.). He is an amateur boxer: Siyay isang bokisngerong amatyur.

Amaze: v. to surprise greatly: (note how the English passive voice is expressed here by the Tagalog acive and the English active by the Tagalog passive) magtaka (Pagtakahan, papagtakahin) na labis. Humanga, hangaan, pahangain. We were all amazed at the boy’s fine examination: Kaming lahat ay nagtaka nang labis sa mabuting iksamen ng batang iyon. He will amaze then by what he will be able to do in the future: Silay papapagtakhin niya nang labis sa kanyang magagawa sa harapin Syn. Maggulat, gulatin. Mangilalas, panggilalalsin (used when the surprise is greater than connoted by “Magtaka.”)

Amazement: n. a great surprise; suddent wonder: panggigilalas. Labis na pagtataka. Paghanga. Pagkagulat. The child could not hide her amazement when she fist saw the big ship: hinid naikubli ng bata and kanyang panggigilalas (labis na pagtataka) nang una niyang Makita and malaking bapor.

Amazing: adj. very surprising; wonderful: kagulat-gulat. Kataka-taka, Kagilagilalas. Kahanga-hanga. Amazing bravery: kataka-takang (kagulat-gulat na) katapangan.

Ambassador:
(1) n. a diplomatic representative of a government: Embahador (Sp.). Ambassador (Eng.). Lakansugo (newly coined term). He is our ambassador to the United States: Siya and aming embahador (ambassador) sa Estados Unidos.
(2) an official messenger with an errand: Sugo. The presidend chose Mr. Santos to be his ambassador: Pinili ng Pangulo si G. Santos na maging sugo niya.

(3) a representative: Kinatawan.

Ambgiuous:
(1) adj. not clear: Hindi maliwanag. Your statement is ambiguous: Hindi maliwanag ang iyong sinabi (pahayag).
(2) not certain: Hindi tiyak.
(3) having different meaning: May iba’t – ibang kahulugan.
(4) to be left an ambiguous or doubtful position: mapasa-alanganin. Mapalagay sa alanganin. He was left in an ambiguous position by his friend’s failure to appear and speak for im: Siya’y napalagay sa alanganin dahilan sa hindi pagdating ng kanyang kaibigang magtatanggol sa kanya.

Ambition:
(1) n. a wish; intention: Andhika. Ambisyon (Sp.). Hangarin. His ambition is to finish his studies: Ang kanyang adhika (ambisyon) ay makatapos ng pag-aaral.
(2) a fervent or tenacious wish, desire or ideal: Lunggati. Mithi. He has no greater ambition in life than to have a house of his own: Wala siyang pinakadakilang lunggati (mithi) sa buhay kundi and magkaroon ng sariling bahay.

Ambitious: adj. having ambition: mapag-hangad. Mapagpita. Ambisyoso-a (Sp.). and common). Mapag-adhika. Mapag-lunggati. He is ambitious for success (to succeed): Siya’y mapaghangad ng tagumpay.

Ambulance: n. Ambulansiya (Sp.).

Ambush:
(1) v. to hinde and suddenly attack the enemy on approach: Tumambang, tambangan, matambangan (loose trans.). The outlaws were ambushed by the soldiers. Ang mga tulisan ay natambangan ng mga sundalo.
(2) n. the place where the attackers are hidden: tambangan. Bakayan.
(3) an attack from an ambush: Tambang, pagtambang.
(4) the act or condition of lying in wait: Pagtambang. Pagbakay.

Ameliorate: v. to improve; make better: Magpabuti, makapagpabuti, pabutihin. Magpaunlad, makapagpaunlad, paunlarin. He wants to ameliorate the living conditions of those people: Gusto niyang pabutihin (paunlarin) ang kalagayan ng pamumuhay ng mga taong iyon.

Amelioration: n. improvement: pagpapabuti. Pagpapaunlad.

Amen: interj. May it be so; so be it: Amen (Latin). Siya nawa.

Amenable: adj. responsive; submissive: palasunood. Masunurin. John is amenable to reasonable advices: Si Juan ay palasunod (masunirin) sa matwid na payo.

Amend:
(1) v. to change for the better: Magsusog, susugan. They amended the law: Sinusugan nila gn batanas.
(2) to alter: Bumago, baguhin. Mag-iba, ibahin. He ameded his statement: Binago niya ang kanyang sinabi.
(3) to correct: Magwasto, iwasto. Why don’t you amend your system?: Bakit hindi mo iwasto and iyong pamamaraan?
(4) to reform oneself: Magbago ng kilos (ulgali), baguhinang kilos (ugali). Magbagong-loob. Mgbagong – buhay. He was told to amend his ways: Pinagsabihan siyang magbago ng ugali. Pinagsabihan siyang baguhin nga kanyang kilos.

Amendment:
(1) n. a change for the better: Susog. He was the author of the amendment: Siya and nagpanukala (may panukala) ng susog.
(2) the act of amending: Pagsususog. The amendment of the Constitution: Ang pagsususog sa Saligang-batas.
(3) an alteration: pagbabago.
(4) a purpose of amendment (theologically): Pagtitikang din a muling magkakasala. Pagbabagong – loob.

Amends:
(1) n. apayment for loss: Bayad – pinsala.
(2) satisfaction for an injury: ganti, pagganti.
(3) to make amends means (a) to pay for loss or injury: Magbayad ng pinsala, bayaran ng napinsala. The bus company was ordered by the court to make amends to the heirs of the dead passenger: Inutusan ng hukuan ang kompanya ng bus na magbayad ng pinsala (magbigay ng bayad – pinsala) (magbigay ng bayad – pinsala) sa mga naulila ng nmatay ng pasahero. (b) to make reparation: Gumanti, gantihin, (to “compensate”; distinguish from “Maghiganti” --- “ retaliate”). You should make amends to those whom you injured (offended): Dapat mong gantihin and iyong mga inapi (pininsala).

America: n. Amerika (Sp. and Eng.).

American: n. Amerikano (Sp.)., kano,

Amiable:
(1) adj. kind-hearted; pleasing; desirous to make happy: Magiliw. Maganda ang kalooban. May magandang kalooban. Kaibig-ibig.
(2) friendly; not irritable. Mabait (broad trans.). Therese is amiable and does not like to quarrel: Mabait si Teresita at hindi niya gusting makipag-away.

Amicable: adj. peaceful: Mapayapa, Matiwasay. Mahinahon. They settled their quarrel in an amicable way: inayos nila and kanilang pagkakagalitt sa mapayapang (mahinahong) paraan.

Amid, amidst: prep. in the middle of: sa gitna ng.

Amis: adj., adv. wrong; not the way it should be; out of order: Mali. Sala. There is something amiss in this report: May mali (sala) sa ulat na ito. Syn. Lihis. Lisya.

Amity: n. a friendly relations: Mabuting pagsasamahan. Pagkakasundo. Pagnanabutihan. Pagkaibigan, pagkakabiganan. If there were amity between nations, there would be no war: di magkakaroon ng digmaan (Walang digmaan) kung may mabuting agsasamahan ang mga bansa.

Ammunition: n. bullets, shells, etc.: Munisyon (Sp.).

Amnesia: n. the loss of memory caused by injury to the brain: Amnesya (Sp.). Pagkalimot Dahils sa kapinsalaan sa utak.

Amnesty: n. a general pardon for offense angaist the governemtn: Amnetiya (Sp.). Ganap na pagpapatawad sa mga nagkasala laban sa pamahalaan.

Among:
(1) prep. in the midst of: Sa. Sa gitna ng. A rose among thorns: isang rosas sa gitna ng mga tinik.
(2) in the company of: kasama ng. John was among the boys who went to the river: Si juan ay kasama ng mga batang tumungo sa ilog.
(3) one of: Isa sa. Peter was among those hurt in the accident: Si pedro ay isa sa mga nasaktan sa sakuna.
(4) numbered amongst” Kabilang. He is among those who were guilty: Kabilang siya sa mga nagkasala.

Amorous:
(1) adj. inclided to fall inlove: Palaibig. Masintahin.
(2) manifesting love (in Tag. full of love): Puno ng pag-ibig (used regarding manifestations of love such as in amorous letter, kiss, etc.).
(3) loving: Mapagmahal, nagmamahal.

Amount:
(1) n. size: laki. The amount of the expenses is terrible: Katakut-takot and laki ng gastos.
(2) a quantity or number: Dami: What an amout of food is wasted in that house!: Anong dami ng pagkaing nasisira (nasasayang, natatapon) sa bahay na iyon!
(3) sum of money: halaga. What is the amount you paid? Magkano ang ibinayad mong halaga? A big amount: Malaking halaga.
(4) total sum; full value: kabuuang halaga. The amount of his expenses was in excess of what he gained: Ang kabuuang halaga ng kanyang gastos ay higit sa kanyang tinubo.
(5) to amount to means (a) to reach: Umabot, abutin. Magkahalaga. The expenses amounted to (reach) ten pesos: Ang gastos ay umabot sa sampung piso. Nagkahalaga ng sampung piso ang gastos. (b) to be equivalent to: Makatumbas. What he said to me amounts to an insult: Ang sinabi niya sa akin ay nakatumbas ng pag-alipusta.

Amphibious: adj. able to live both on land and in water: Maaaring mabuhay sa lupa o sa tubig. Ampatutay, ampibora, swarding (slang)

Ample:
(1) adj. enough; sufficient: Sapat. Husto, husto (Sp. justo meaning :just”). He was given ample money for his fare and lunch: Binigyan siya ng sapat nap era para sa (kanyang) pasahe at tanghalian.